

DZIENNIK URZĘDOWY

C. i k. Komendy Obwodowej w Busku.

Część VIII. wydana i rozesłana 25. czerwca 1916.

226.

Do ludności Jen. Gubernatorstwa wojskowego!

Na Rozkaz Najwyższy Jego ces. i król. Apostolskiej Mości, mego Najmiłościwszego Pana, obejmuję urząd jenerał-gubernatora wojskowego na austr.-węg. obszarze okupowanym w Polsce. Na tem stanowisku witam jak najgoręcej ludność powierzonego mi kraju.

Zasady sprawiedliwości i życzliwości, któremi mój znakomity poprzednik przy sprawowaniu rządów tego kraju się kierował, będą mi również służyły za wskaźnik. Od Was natomiast oczekuję, że nienagannem zachowaniem się ułatwicie mi życzliwe i przyjazne postępowanie.

Wierny intencyom mego Dostojnego Monarchy, któremu dobro Wasze leży na sercu, skieruję me dążenia ku temu, aby według najlepszych sił łagodzić dalej ciężkie rany, zadane krajowi wojną i popierać dalszy pomyślny rozwój tego kraju.

Zwracam się do Was wszystkich o poparcie mnie w tej pracy; odnoście się do mnie z pełnem zaufaniem.

Lublin, dnia 9. maja 1916.

C. i k. Jenerał-Gubernator wojskowy:
Karol Kuk zbrojmistrz polny, w. r.

227.

Do ludności Jeneralnego Gubernatorstwa!

Jego c. i k. Apostolska Mość, mój Najmiłościwszy Pan, raczył najłaskawiej zamianować mnie Namiestnikem Galicyi. Ustępuję przeto że stanowiska jenerał-gubernatora.

Nie łatwo przychodzi mi opuścić ten kraj, do którego tak się przywiązałem.

Zarząd wojskowy starał się pod moim kierownictwem według możności łagodzić w tym kraju skutki wojny, wspomagać w obecnych ciężkich czasach warstwy ludności, potrzebujące pomocy, jakoteż o ile okoliczności na to pozwalają, sprowadzić na normalne tory gospodarcze i kulturalne życie tego kraju. Dalszy ciąg tej pracy składam z całem zaufaniem w ręce swego następcy.

Wielu z pomiędzy Was popierało mnie gorliwie i ofiarnie w pracy dla dobra publicznego. Tym wszystkim dziękuję za to w imieniu własnem i ogółu.

Powaga, zdolności i gorliwość, które przy tej wspólnej pracy u wielu obywateli kraju z radością stwierdziłem, pozwalają powziąć jak najlepsze nadzieje co do przyszłości tego kraju.

Dziękuję również całej ludności za jej prawie że bez wyjątku nienaganne zachowanie się.

Żegnam Was zatem serdecznie i życzę temu krajowi błogosławieństwa Bożego; aby się pięknie rozwijał i doznał szczęśliwej przyszłości.

Lublin, dnia 23. kwietnia 1916 r.

Eryk br. Diller, w. r.
Jenerał Major.

228.

Zaprowadzenie historycznych nazw dla Nowo-Aleksandryi i Iwangrodu.

Naczelny Wódz Armii zarządził na mocy uprawień przysługujących mu na obszarach Polski, podlegających administracyi wojskowej austryacko-węgierskiej, aby miasto Nowo-Aleksandryę oznaczono odtąd jego historyczną nazwą Puławy, a Iwangrodu historyczną naz L. Dęblin.

229.

Rozszerzenie Jenerał-Gubernatorstwa lubelskiego na obwody Chełm, Hrubieszów i Tomaszów.

§ 1.

Zakres działania Jenerał-Gubernatorstwa lubelskiego rozciąga się w dziedzinie sądownictwa i administracyi na cały obszar Polski, zajęty przez wojska austryacko-węgierskie.

§ 2.

Jenerał-Gubernatorstwo obejmuje zatem obwody:

Biłgoraj, Busk, Chełm, Dąbrowa, Hrubieszów, Janów, Jędrzejów, Kielce, Końsk, Kozienice, Krasnostaw, Lubartów, Lublin, Miechów, Nowo-Radomsk, Pińczów, Piotrków, Puławy, Olkusz, Opatów, Opoczno, Radom, Sandomierz, Tomaszów, Wierzbnik, Włoszczowa, Zamość oraz enklawę Jasną Górę w Częstochowie.

Dla obwodów- o ile okręgi ich nie zostały zmienione pod Zarządem wojskowym austryacko-węgierskim-miarodajne są granice, które istniały przed 1. stycznia 1912 roku.

Jenerał Gubernator może ze względu na dogodność komunikacyi, po wysłuchaniu interesowanych rad gminnych, wyłączyć gminy graniczne lub części takich gmin z jednego obwodu i przyłączyć je do sąsiedniego.

§ 3.

Wszystkie rozporządzenia Naczelnego Wodza armii, wydane dla obszarów Polski, podlegających administracyi wojskowej austryacko-węgierskiej, oraz zarządzenia i rozkazy, wydane przez Jenerał-Gubernatora na podstawie tych rozporządzeń lub na podstawie ustaw krajowych, obowiązują w miarę rozporządzeń Naczelnego Wodza armii z 16. lutego 1915, Nr. 1 Dz. rozp. (§ 4), i 25. sierpnia 1915, Nr. 34 Dz. rozp. (§ 4. ustęp. 3), bez wyjątku w całem Jenerał-Gubernatorstwie.

§ 4.

Uprawienia zarządu etapowego, wykonywane dotychczas w obwodach Chełm, Hrubieszów i Tomaszów przez komendy armii, są wobec włączenia tych obwodów do Jenerał-Gubernatorstwa uchylone.

§ 5.

Niniejsze rozporządzenie weszło w życie dnia 15. czerwca 1916.

230.

Zaprowadzenie czasu letniego na rok 1916.

Na czas od 1. maja do 30. września 1916 zaprowadza się odrębną rachubę czasu (czas letni).

Mianowicie 1. maja 1916 zaczyna się 30. kwietnia o godzinie 11. popołudniu według dotychczasowej rachuby, 30. września zaś kończy się godzinę po północy według rachuby zaprowadzonej tem rozporządzeniem.

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

231.

Zapomogi i pobory pensyjne dla obcokrajowców w zajętych obszarach Królestwa Polskiego.

Pobieranie pensyi przez funkcyonaryuszy państwa rosyjskiego pozostałych w zajętych obszarach, dalej zapomogi dla pozostałych rodzin tych funkcyonaryuszy państwowych, którzy wskutek wojny znajdują się poza obszarem okupacyjnym, oraz dla rodzin żołnierzy zostają przy zniesieniu dotychczasowych rozporządzeń w następujący sposób jednolicie uregulowane:

1. Warunkiem dla przyznania poborów lub zapomóg jest we wszystkich wypadkach rzeczywista potrzeba z powodu braku dochodów prywatnych, z których możnaby zaspokoić potrzeby życiowe, ponadto muszą funkcyonaryusze państwowi, emeryci i wdowy (sieroty), wykazać legalnym dowodem swoje prawo do poborów ze środków państwowych.

2. Urzędnicy państwowi i słudzy.

Funkcyonaryusze państwowi (włącznie ze służbą kolei państwowych) mogą za wynagrodzeniem otrzymać zajęcie w zarządzie, o ile to możliwe w charakterze odpowiadającym ich poprzedniemu stanowisku.

Uzyskanie posady czyni się zależnem od tego, że urzędnicy w piśmiennem oświadczeniu stosownie do postanowień konwencyi hagskiej z dnia 18. października 1907 r. zobowiążą się, powierzony im urząd lojalnie i sumiennie spełniać, nic nie czynić i wszystkiego zaniechać, co tylko mogłoby szkodę przynieść austryacko-węgierskiemu zarządowi na obszarach zajętych.

Wysokość wynagrodzenia, które nie może przekraczać pobieranych ostatnio od dotyczącego państwa poborów oznacza wojskowe Jeneral-Gubernatorstwo.

3. Urzędnicy państwowi i służba (włącznie ze służbą kolei państwowych), którym nie może być udzielony zarobek przez danie im posady w zarządzie, mogą otrzymywać zapomogi w wymiarze połowy ostatnio pobieranej pensyi bez dodatków.

4. Emerytom oraz oficerom rosyjskiego zarządu państwowego można na ich prośbę wypłacać:

a) pełną emeryturę, o ile ona podług książki emerytalnej, względnie ostatniego wykazu płatniczego nie przewyższa 20 Kor. (10 rb.) miesięcznie;

b) kwotę 20 Kor. miesięcznie przy emeryturach od 20—40 Kor. (10—20 rb.);

c) połowę emerytury przy emeryturach powyżej 40 Kor. (20 rb.).

5. Wdowom i sierotom po funkcyonaryuszach państwowych należy wypłacać pobory według postanowień punktu 4.

6. Pozostałym rodzinom rosyjskich funkcyonaryuszy państwowych, które dowodnie utrzymywane były z dochodów głowy rodziny i które nie mogą rościć sobie prawa do ustawowych poborów po myśli punktów 3, 4, 5, albo też do zapomóg po myśli punktu 7, mogą być przyznane ciągłe zapomogi w wysokości 60 hal. dziennie dla każdego z członków rodziny, żyjącego we wspólności rodzinnej i starszego ponad 5 lat, w wysokości 30 hal. dziennie dla członków rodzin poniżej 5 lat i w wysokości 1 Kor. dziennie dla osób pojedynczych, nie żyjących we wspólności rodzinnej.

Ogólna suma pobieranych przez członków jednej wspólnie żyjącej rodziny zapomóg nie może żadną miarą przewyższać kwoty 45 K. miesięcznie i nie może też być większą od ostatnio pobieranych poborów utrzymującego rodzinę.

7. Zapomogi dla rodzin żołnierzy rosyjskich (osób niższych stopni wojskowych), które nie mają prawa do korzystania z zasiłków pieniężnych podług punktu 7. wynoszą 40 hal. dziennie dla każdego żyjącego we wspólności rodzinnej, a starszego ponad 5 lat członka rodziny, 20 hal. zaś dla każdego członka rodziny poniżej 5 lat.

Ogólna suma pobieranych przez członków jednej wspólnie żyjącej rodziny zapomóg nie może żadną miarą przewyższać 30 Kor. miesięcznie i nie może być większą, niż ostatnio przez utrzymującego rodzinę osiągnięty dochód.

Prośby o te wsparcia muszą być przez odnośną gminę pod osobistą odpowiedzialnością Naczelnika gmi-

ny potwierdzone i przez odnośny posterunek żandarmeryi sprawdzone.

8. Zapomogi i wsparcia dla biednych austryacko-węgierskich poddanych, oraz dla przynależnych do państw sprzymierzonych, zastrzeżone są rodzimemu zarządowi ubogich i mogą być tylko w wypadkach chwilowej i nieodzownej potrzeby, w niezbędnej wysokości udzielane; nigdy jednak zasadniczo z pominięciem rodzimej władzy i bez zastrzeżenia zwrotu.

Podania o zapomogi dla rodzin zmobilizowanych i o wszystkie inne ustawowo przysługujące wsparcia z funduszów publicznych wnosić należy do właściwej władzy w kraju rodzinnym.

9. Powyższe postanowienia weszły w życie na obszarach podlegających c. i k. Jeneralnemu Gubernatorstwu wojskowemu w Lublinie z dniem 4. marca 1916 r.

232.

Stwierdzenie i oszacowanie szkód wojennych.

Na zasadzie rozporządzenia Jeneralnego Gubernatorstwa wojskowego w Lublinie z dnia 24. stycznia 1916. Nr. 19381 ex 1915 objął główny Komitet ratunkowy w Lublinie stwierdzanie i oszacowanie szkód wojennych w gminach wiejskich i mniejszych miasteczkach (z wyjątkiem miast obwodowych) c. i k. obszaru okupowanego.

Oszacowania wspomnianych szkód dokonają zorganizowane w tym celu Komisye szacunkowe wedle poniżej podanego regulaminu.

§ 1.

Komisye szacunkowe rolne powołane są przez Główny Komitet Ratunkowy do oszacowania strat we wsiach i mniejszych miasteczkach (nie powiatowych) wynikłych bezpośrednio podczas działań wojennych 1914 i 1915 roku, materyalnych i stwierdzonych.

Szkody spowodowane pośrednio stanem wojennym i wszelkie straty niestwierdzone do szacunku wprowadzone być nie mogą.

§ 2.

Komisyę Szacunkowe Rolne dzielą się na:

A. Komisye Szacunkowe Rolne miejscowe, uskuteczniające sprawdzenie i szacowanie strat na miejscu i złożone z:

a) reprezentanta o ile możności miejscowego stowarzyszenia współdzielczego, kulturalnego lub innego o charakterze publicznym (wójta, sołtysa lub pełnomocnika).

b) reprezentanta o ile możności miejscowego stowarzyszenia współdzielczego, kulturalnego lub innego o charakterze publicznym (kółka rolniczego, sklepu spółkowego i t. p.)

c) referenta delegowanego przez wydział Szacunkowy danej ziemi w porozumieniu z Komitetem Ratunkowym Obwodowym, który będzie zarazem przewodniczącym Komisyi.

Wójt gminy ma prawo brać udział w pracach Komisyi w obrębie całej swojej gminy z głosem doradczym, o ile nie jest powołany na członka tejże Komisyi.

Członek Referent może być delegowany do kilku Komisyi.

B. Komisye Szacunkowe Rolne Obwodowe, wydające ostateczne orzeczenie co do wszystkich operatów szacunkowych i sprawdzając w razie potrzeby raz jeszcze cały zrobiony operat, złożone z:

a) delegata Obwodewego Komitetu Ratunkowego, wybranego w miarę możności ze sfer rolniczych;

b) jednego sędziego gminnego, zaproszonego do komisyi przez obwodowy Komitet Ratunkowy w porozumieniu z c. i k. Komendę obwodową;

c) członka referenta, delegowanego przez wydział Szacunkowy danej ziemi, który będzie zarazem przewodniczącym Komisyi.

Referent nie koniecznie musi być zamieszkały w odnośnym obwodzie.

Do każdej komisyi obwodowej może być, zależnie od uznania c. i k. Komendy, przydzielony delegat c. i k. Komendy jako komisarz rządowy.

Komisya obwodowa jest w komplecie jeżli w obradach weźmie udział referent i jeszcze jeden członek.

Zbierają się komisye obwodowe kandencyjne w terminach zawczasu wyznaczonych dla każdego obwodu, oddzielne przez Wydział Szacunkowy odnośnej ziemi.

O posiedzeniach Komisyi Obwodowoj należy zawsze wczas zawiadomić Komisarza Rządowego.

C. Komisye Szacunkowe Rolne Ziemskie, sprawdzające w swoim biurze wszystkie operaty komisyi miejscowych i kwalifikujące je albo do zatwierdzenia komisyi obwodowych, albo odsyłające komisyom miejscowym do przerobienia; załatwiające wszelkie czynności administracyjne jak wyznaczenie referentów, prowadzenie rachunkowości, zaopatrywanie komisyi w druki i t. d.

W wyjątkowych razach może Komisya Szacunko-

wa Ziemska jednogłośną uchwałą obalić zatwierdzony przez Komisyę Obwodową operat i zarządzić powtórne szacowanie.

Komisye Ziemskie mogą się składać z:

a) delegata Komitetu Ratunkowego odnośnej ziemi;

b) delegata Towarzystwa Rolniczego;

c) delegata Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego.

Wszystkie te trzy stopnie komisyi stosują się do regulaminu i instrukcyi zatwierdzonych przez Główny Komitet Szacunkowy, który całą tę akcyę organizuje, a następnie porządkować będzie cały tą drogą otrzymany materyał statystyczny.

§ 3.

Przed przystąpieniem do czynności szacunkowych, należy uprzedzić poszkodowanego o tem, że szacowanie nie daje żadnego tytułu prawnego do odszkodowania i służy na razie do zestawienia wszystkich strat przez kraj poniesionych.

Oszacowanie szkód wojennych może nastąpić tylko za zgodą poszkodowanego i wtedy jedynie można żądać uiszczenia należnej opłaty.

Instrukcye miejscowe każdej ziemi opłaty tę określą, jak również kogo i na jakiej zasadzie uwolnić od opłaty można.

Pożądanym jednak jest oszacowanie wszystkich strat w kraju przez wojnę wyrządzonych.

§ 4.

Wszyscy z Komisyi Szacunkowych wszystkich trzech stopni, eksperci świadkowie oraz poszkodowani o ile tego zajdzie potrzeba mogą być zaprzysiężeni, o ile się na to dobrowolnie zgodzą.

W razie gdyby odmówili przysięgi świadkowie lub poszkodowany należy to zaznaczyć w protokole i uprzedzić ich, że w przyszłości mogą być pociągnięci do przysięgi, a obecnie zostają wezwani do uroczystego przyrzeczenia, że świadczyć będą zgodnie z prawdą.

§ 5.

Żaden członek Komisyi wszystkich trzech stopni nie może uczestniczyć w szacowaniu strat przez niego samego poniesionych, albo przez jego blizkich krewnych (wstępnych, stępnych, rodzeństwo oraz powinowatych tego samego stopnia).

§ 6.

Przy oszacowaniu strat Komisye Szacunkowe miejscowe trzymać się winny ściśle instrukcyi ogólnej oraz instrukcyi i cenników wydanych przez Wydział Główny dla komisyi szacunkowych wszystkich ziem, a także tych zmian lub dodatków, które wprowadzone zostały przez Komisyę Szacunkową Ziemską dla danej ziemi.

O ile w poszczególnych wypadkach szkody wyrządzone przez stan wojenny były już przedmiotem urzędowego dochodzenia, mają poszkodowani protokóły komisyi, znajdujące się w posiadaniu okazać komisyom szacunkowym.

(Są to protokóły komisyi wojskowych oraz protokóły sądowe „zabezpieczenia“)

Szkód tych nie należy powtórnie szacować, jednakowoż rezultaty badań należy wciągnąć do ogólnych wykazów.

Dla oceny przedmiotów miarodajną jest normalna ich wartość z czasów pokojowych, a nie obecna podwyżka ceny, wywołana nadzwyczajnymi stosunkami.

§ 7.

Przy oszacowaniu strat, należy stwierdzić:

a) jakie kwity rekwizycyjne formalne i na pełną sumę wartości rekwirowanego przedmiotu posiada poszkodowany, przez kogo wydane i na jaką sumę, oraz zrobić szczegółowy spis tych kwitów na odpowiednim druku i stwierdzić jego wiarygodność;

b) jakie przedmioty należą do kategoryi przedmiotów zbytku, a nie do życia i wytwóczości, utracił poszkodowany i na jaką sumę oblicza tę stratę, oraz zrobić szczegółowy spis tych przedmiotów i stwierdzić jego wiarygodność; ale sum tych oszacowań (a i b) do ogólnej sumy strat wprowadzić nie należy.

Szkody powstałe wskutek rekwizycyi, na które nie wystawiono formalnych kwitów, należy wciągnąć jeszcze osobno do wykazu wadliwie udokumentowanych żądań rekwizycyjnych (według dołączonego wzoru).

O ile na kwitach wartość zrekwirowanych przedmiotów została za nisko podana, należy wliczyć różnice wartości do ogólnej sumy strat.

§ 8.

Należy się starać o ile to możliwe przy sprawdzaniu strat rekwizycyjnych, co do których brak formalnych kwitów, a także przy szacowaniu strat nie z rekwizycyi, ale z innych przyczyn wynikłych, o uwidocznienie które wojsko straty poczyniło, jaka jego część, kiedy i w jakich okolicznościach.

Należy odróżnić straty wyrządzone przez wojsko, a spowodowane bitwą, lub przez ludność miejscową albo napływową wyrządzone.

Im ściślejsze będzie dochodzenie, tym wartościowszy materyał.

§ 9.

Poszkodowany zawsze winien zaznaczyć przy otrzymaniu kopii orzeczenia do Komisyi Szacunkowej miejscowej czy się zgadza na jej orzeczenie i czy żąda kopii całego operatu; w razie gdyby się na orzeczenie komisyi miejscowej nie zgadzał, musi być przygotowany na opłacenie kosztów Zjazdu Komisyi wysłanej przez Komisyę Ziemską dla sprawdzenia szacunku; koszta te jednak nie obowjązują go, jeżeli się okaże że miał racye wnosząc zażalenie.

§ 10.

Komisye szacunkowe miejscowe przesyłają wszystkie wykończone operaty do komisyi ziemskiej.

Komisya operaty sprawdza i oddaje do zatwierdzenia Komisyi Obwodowej, operaty znowu wrócić muszą do biura Komisyi Ziemskiej, które wygotują kopię dla poszkodowanych, którzy tego żądają i przygotuje wykazy statystyczne dla Komisyi obwodowych do rozesłania c. i k. władzom obwodowym w myśl reskryptu c. i k. M. G. G. Nr. 12259.

233.

Wsparcia dla rodzin woźniców podwód wojskowych.

Według rozporządzenia c. i k. Generalnego Gubernatorstwa wojskowego dla obszarów okupowanych w Polsce Nr. 270/16 pobierają osoby pełniące służbę przy trenie c. i k. armii austro-węgierskiej, a pochodzące z obszaru okupowanego, wynagrodzenia, którego część mogą przesyłać swym rodzinom.

O ile ludzie zajęci przy trenie nie posyłają pieniędzy rodzinie, winni członkowie tej rodziny z powołaniem się na niniejsze rozporządzenie, zgłosić się w Oddziale politycznym c. i k. Komendy obwodowej i podać pełne imię i nazwisko osoby, będącej na forszpanie a utrzymującej rodzinę, oraz, ile możności, oddział wojskowy, do którego wcielono daną osobę lub przynajmniej liczbę poczty polowej.

234.

Wykupno kwitów rekwizycyjnych.

Reskryptem c. i k. Wojskowego Generał Gubernatorstwa w Lublinie z dnia 24. marca 1916 Nr. 17582 zezwolono na wykupno austryackich kwitów rekwizycyjnych za pośrednictwem Centralnego Komitetu zapomogowego i na przekazanie części zapłaconych sum, jako pożyczek dla zubożałych właścicieli ziemskich na zasiewy wiosenne. Posiadacze kwitów rekwizycyjnych musieliby w tym celu posiadane kwity dobrowolnie cedować Komitetowi zapomogowemu pod tym wyraźnym warunkiem, że przez wykupienie kwitów rekwizycyjnych przez Zarząd wojskowy zgasną wszelkie prawa dawnych posiadaczy, a roszczenia oparte na kwitach rekwizycyjnych uważane będą za zaspokojone.

Za rzetelność zapłaconych przez Zarząd wojskowy kwitów rekwizycyjnych odpowiadają solidarnie dawny posiadacz, oraz Komitet zapomogowy. Posiadacze wykupionych kwitów rekwizycyjnych mają w prawnie ważnej formie dać zezwolenia, aby Komitet zapomogowy pewną w ciągu 6 miesięcy zwrócić się mającą część ze zapłaconej kwoty wypożyczył takim właścicielom ziemskim, którzy nie mają środków pieniężnych na wiosenne zasiewy. Te pożyczki mają wraz z procentami pierwszeństwo hipoteczne przed wszystkimi ciężarami tabularnymi z wyjątkiem publicznych podatków i opłat. Wraz z zapłatą kwitów rekwizycyjnych do rąk Komitetu gasną wszelkie zobowiązania Zarządu wojskowego. Za udzielone pożyczki na zasiewy odpowiadają solidarnie tylko Komitet zapomogowy i ci, którzy pożyczki otrzymali.

Jako ostatni termin do przedłożenia kwitów rekwizycyjnych z powodu zasiewów wiosennych oznacza się dzień 15. maja 1916.

Posiadacze kwitów rekwizycyjnych, musieliby w Komendzie obwodowej w obecności dwóch członków Okręgowego Komitetu zapomogowego jako świadków, podpisać następujące cesyę:

„Ceduję dobrowolnie ten kwit rekwizycyjny Centralnemu Komitetowi zapomogowemu i oświadczam wyraźnie, że przez wykupienie tego kwitu rekwizycyjnynego przez Zarząd wojskowy do rąk Centralnego Komitetu zapomogowego, gasną wszystkie moje prawa jako posiadacza i moje roszczenie z tego kwitu rekwizycyjnego jest umorzone przez Zarząd wojskowy.“

Tylko kwity rekwizycyjne zupełnie bez zarzutu i przez własne wojska wystawione można przedkładać do wykupna.

Kwity za konie i wozy, można przedkładać do wykupna tylko w wyjątkowo uwzględnienia godnych wypadkach, wyłączone zaś są odpisy kwitów, oraz protokoły szkód wojennych.

Kwity za drzewo (Rozkaz Gen. Gub. Wojsk. Nr. 7 Pkt. 50) należy ewentualnie osobno przedkładać, gdyż wykupno tychże może nastąpić tylko za zezwoleniem Ministerstwa Wojny.

235.

Karanie przekroczeń policyjnych przez Żandarmeryę.

Stosownie do postanowień § 3 rozporządzenia Naczelnego Wodza Armii z dnia 19. sierpnia 1915 Dz. rozp. Nr. 30 poruczam wszystkim Komendantom Posterunków Żandarmeryi i P. Burmistrzowi miasta Chmielnika prawo nakładania w mojem Imieniu i w granicach ustawowego wymiaru kar grzywien do dwudziestu koron i kar aresztu do dwóch dni za przekroczenie niżej wymienionych przepisów policyjnych.

1) Przekroczenia ogłoszonego w dzienniku urzędowym część I. Punkt 15. z lipca 1915 w sprawie zwalczania wścieklizny u psów.

2) Przekroczenia ogłoszonego w dzienniku urzędowym część VIII. Punkt 252 z czerwca 1916 w sprawie straży nocnej.

3) Przekroczenia ogłoszonego w dzienniku urzędowym część I. z października 1915 w sprawie przepisów drogowych.

4) Przekroczenia ogłoszonego w dzienniku urzędowym część V. z grudnia 1915 Punkt 113 zakazu o ruchu wozów ciężarowych w nocy.

5) Przekroczenia ogłoszonego w dzienniku urzędowym część VI. z lutego 1915 Punkt 158 i rozporządzenia z 15. marca 1916 E. No. 5956 w sprawie świadectw dla zwierząt domowych.

6) Przekroczenia ogłoszonego w dzienniku urzędowym część VI. z lutego 1916 Punkt 152 i w dzienniku urzędowym część VII. z kwietnia 1916 Punkt 185 o spoczynku niedzielnym i świątecznym w handlu i przemyśle.

7) Przekroczenia ogłoszonego w dzienniku urzędowym część VI. z lutego 1916 Punkt 169 w sprawie dręczenia zwierząt.

8) Przekroczenia wszystkich przez Komendę obwodową już wydanych względnie wydać się mających zarządzeń w sprawie dostarczania podwód.

Przeciw każdemu takiemu osądowi można w ciągu dni 8-miu po jego doręczeniu wnieść sprzeciw w Komendzie Posterunku Żandarmeryi (Magistracie miasta Chmielnika). —

Sprzeciw może być wniesiony pisemnie lub ustnie.

Nadanie sprzeciwu na pocztę uważa się za wniesienie.

Jeżeli sprzeciwu nie wniesiono w ciągu ośmiodniowego terminu uzyskuje on moc prawną.

O wniesionych sprzeciwach rozstrzyga Komenda obwodowa.

Bliższe wskazówki co do sposobu karania, będą Komendom Żandarmeryi (Burmistrzowi miasta Chmielnika) osobno przesłane.

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia go w dzienniku urzędowym.

236.

Roki urzędowe.

Nawiązując do zarządzeń ogłoszonych w dzienniku urzędowym część V. z grudnia 1915 Punkt 101. podaje się do ogólnej wiadomości, że roki urzędowe podczas sezonu letniego (żniwa i inne roboty polowe) t. zn. przez miesiące lipiec, sierpień nie będą się odbywały.

237.

Rozporządzenie dotyczące robót przy uprawie pól i żniwach.

Przymus gospodarstwo rolnego.

Kto rozporządza gruntem rolnym, winien ten grunt należycie uprawić i dbać o racyonalne zużytkowanie zbioru.

Komisye gospodarskie.

§ 1.

Cel i uprawnienie.

Dla rychłego i celowego zabezpieczenia robót polnych ustanawia się komisye gospodarskie.

Obowiązkiem ich jest:

1) stwierdzić ilość istniejących środków do prowadzenia gospodarstwa i sił roboczych i ustalić niepokryte

zapotrzebowanie tychże;

2) dostarczyć sił roboczych i środków do prowadzenia gospodarstwa dla tych gruntów, które nie mogą być zagospodarowane własnemi siłami przedsiębiorstwa, do którego należą;

3) zabezpieczyć gospodarstwo rolne na gruntach opuszczonych lub niezagospodarowanych.

Urząd członka komisyi gospodarskiej jest honorowym i nie można się od niego uwolnić.

§ 2.

Skład komisyi

Dla każdej gminy ustanawia się z reguły jedną komisyę gospodarską.

Komendant obwodu może połączyć kilka gmin w jednej Komisyi.

Każda komisya składa się z pięciu do siedmiu członków, zamieszkałych w jej obszarze urzędowym.

Komendant obwodu mianuje członków komisyi, a na ich wniosek, przewodniczącego.

O ustąpieniu członka winna komisya natychmiast donieść Komendantowi obwodu, celem zamianowania innego członka.

Komendant obwodu nadzoruje czynności komisyi gospodarskich, może rozwiązać komisye, które nie dopełniają swych obowiązków, składać z urzędu członków komisyi i zastępować ich innymi. Przeciw takim zarządzeniom Komendanta obwodu niema odwołania.

§ 3.

Uchwały.

Komisyę gospodarską zwołuję przewodniczący w miarę potrzeby; do powzięcia uchwały potrzebna jest obecność więcej niż połowy członków.

Uchwały zapadają większością głosów.

Jeżeli się takiej większości nie osięgnie, lub w razie równości głosów rozstrzyga przewodniczący.

Uchwały wciąga się do protokołu, odpis protokołu przedkłada się Komendantowi obwodu.

Jeżeli nie można zwołać komisyi na czas, winien przewodniczący wydać w nagłych wypadkach potrzebne zarządzenia i donieść o tem komisyi na następnem posiedzeniu.

Gospodarstwo rolne.

§ 4.

Wzajemna pomoc w gminie.

Zapotrzebowanie rolniczych sił roboczych należy przedewszystkiem pokryć dobrowolną pomocą.

O ile to nie jest możliwem, winna komisya gospodarska przydzielić potrzebne siły robocze. Wszystkie osoby płci męskiej lub żeńskiej osiadłe w gminie, muszą na zarządzenie komisyi gospodarskiej wykonywać roboty polne w gminie.

Uwolnieni od tego są:

1) duszpasterze, lekarze, akuszerki i osoby pozostające w służbie publicznej lub zajęte przy pielęgnowaniu chorych;

2) osoby, które z powodu swego stanu zdrowia nie nadają się do robót rolnych o które chodzi;

3) samoistni gospodarze i ich służba, o ile zatrudnieni są we własnem gospodarstwie robotami tego samego rodzaju;

4) posiadacze rolnych, przemysłowych lub innych przedsiębiorstw oraz ich pomocnicy, o ile są niezbędni do utrzymania w ruchu przedsiębiorstwa.

§ 5.

Siły pociągowe, maszyny i narzędzia.

Komisya gospodarska rozstrzyga, jakie siły pociągowe, maszyny lub narzędzia są zbędne w danem przedsiębiorstwie gospodarskiem i może zarządzić, aby użyczono tychże innemu przedsiębiorstwu w tej samej gminie, które potrzebuje ich pomocy.

§ 6.

Pomoc między różnemi gminami.

Komendant obwodu może zarządzić, aby zbędnych w jednej gminie sił roboczych lub pociągowych, maszyn i narzędzi użyczono potrzebującym ich pomocy przedsiębiorstwom z innej gminy.

§ 7.

Wynagrodzenie.

Robocizny i dostarczenie sił pociągowych, maszyn i narzędzi są z reguły bezpłatne.

Osobom, które żyją z zarobku dziennego lub tygodniowego, lub których utrzymanie zawisłe jest od zarobku, przysługuje zapłata, którą wyznacza Komendant obwodu. Komendant obwodu oznacza także wynagrodzenie, które należy wypłacić w wypadkach godnych

uwzględnienia za dostarczenie sił pociągowych, maszyn i narzędzi.

Osoby, które mają roszczenie do zapłaty i inwentarze żywe i martwe, za których dostarczenie należy się wynagrodzenie, winny być użyte w miarę możności na takich posiadłościach, których właściciele, posiadacze lub użytkowcy rozporządzają środkami na wypłatę robocizny lub wynagrodzenia.

§ 8.

Zarząd przymusowy.

Grunta opuszczone oddaje komisya gospodarska osobom godnym zaufania (zarządcom przymusowym) w celu uprawy i użytkowania. Zarządcami przymusowymi mogą być także gminy lub inne korporacye. Większe obszary, których w ten sposób nie można zużytkować, bierze Komenda obwodowa w zarząd przymusowy na rachunek c. i k. Zarządu wojskowego.

Zarząd przymusowy kończy się z chwilą zebrania plonów. Zarządcom przymusowym przypada pełny dochód z gruntu; ponoszą jednak wszystkie wydatki połączone z gospodarstwem rolnem.

Grunta nieuprawione jeszcze 15. kwietnia 1915. jeżeli nie zabezpieczono ich racyonalnej późniejszej uprawy, mogą być uprawione przez Komendę obwodową na rachunek właściciela, lub oddane w zarząd przymusowy w miarę postanowień tego paragrafu.

§ 9.

Obowiązki wobec posiadaczy gruntu.

Jeżeli osoba, której przysługuje prawo dysponowania opuszczonym gruntem (posiadacz) powróci w czasie istnienia zarządu przymusowego (§ 8) winien zarządca przymusowy dostarczyć mu ze zbiorów gruntu plonów w naturze, w ilości niezbędnej do wyżywienia aż do przyszłorocznych żniw. Posiadacz gruntu natomiast obowiązany jest współpracować w przedsiębiorstwie rolnem; wynagrodzenie za to przysługuje mu tylko o tyle, o ileby inaczej jego utrzymanie było zagrożone.

Obowiązek wyżywienia rozciąga się - o ile wydatność gruntu starczy także na niezaopatrzonych członków rodziny posiadacza; ci ostatni obowiązani są również do współpracownictwa, o ile są zdolni do pracy.

O roszczeniach, wynikających z przepisów tego paragrafu, rozstrzyga Komendant obwodu po wysłuchaniu komisyi gospodarskiej; przeciw takim rozstrzygnięciom niema odwołania.

Postanowienia wykonawcze i końcowe.

§ 10.

Sprawozdania z działalności komisyi.

Każda komisya gospodarska winna przedłożyć Komendzie obwodowej do 10. czerwca tabelaryczne zestawienie zużytkowania gruntów w każdej gminie, nadto 1. i 15. każdego miesiąca sprawozdanie o stanie uprawy i zasiewów, zaś w czasie żniw o zbiorach.

Formularze tabeli i sprawozdań ustala Jenerał-Gubernatorstwo.

§ 11.

Postanowienia karne.

Kto nie wypełnia oznaczonych w § 1 obowiązków co do swych gruntów, traci na bieżący okres gospodarski prawo używania gruntów, całkiem nieuprawnionych lub niedostatecznie uprawionych, i plonów z nich. Jeżeli niemożność należytej uprawy nie zostanie udowodniona, będzie nadto, stosownie do wielkości gruntu, nałożona grzywna do dwudziestu tysięcy koron lub areszt 1. roku.

Każde inne przekroczenie tego rozporządzenia lub zarządzenia, wydanego na jego podstawie, tudzież zaniedbywanie obowiązków członka komisyi gospodarskiej, karane będzie grzywną do tysiąca koron, w razie niemożności ściągnięcia grzywny aresztem do trzech miesięcy.

Osobom, pobierającym zasiłki z funduszu c. i k. Zarządu wojskowego, mogą być te zasiłki odebrane, jeżeli się wzbraniają użyczyć dobrowolnej lub przepisanej pomocy według §§ 4-6.

Odsiedzenie kary aresztu może być odroczone aż do ukończenia pewnych robót rolnych albo zbiorów.

Rozstrzygnięcia, zarządzenia i orzeczenia karne na podstawie tego paragrafu wydaje Komenda obwodowa.

§ 12.

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

238.

Obwieszczenie.

Ochrona pól.

Stan wszystkich rodzajów zbóż i łąk obiecuje tego roku obfite żniwo, jest zatem obowiązkiem wszystkich organów zważać na to, aby uchronić pola od wszelkie-

go rodzaju szkód.

Zabrania się surowo chodzenia po polach i łąkach i paszenia na nich bydła, koni, owiec, kóz, świń i drobiu. Paść wolno jedynie na przeznaczonych do tego celu pastwiskach.

Obowiązkiem jest każdego właściciela ziemi, który ma prawo zajęcia bydła pasącego się na jego polu i może na drodze sądowej zażądać odszkodowania za szkody, donieść natychmiast Komendzie obwodowej o tego rodzaju przekroczeniach.

Komenda obwodowa ukarze winnego bez względu na wyrok sądowy - w drodze administracyjnej, aresztem do 1. miesiąca i grzywną do 1000 koron.

Posterunki Żandarmeryi mają wszelkimi prawnymi środkami chronić właścicieli ziemskich przed szkodami i o każdem przekroczeniu donieść Komendzie obwodowej, celem surowego ukarania winnego.

Uprawa maku.

C. i k. Komenda obwodowa rozporządziła uprawę maku w całym obwodzie Busk. Należy zwrócić baczną uwagę na ochronę rośliny w czasie rośnięcia przed wszelkiego rodzaju złośliwemi uszkodzeniami ze strony ludności, szczególnie dzieci.

Właściciel pola ma o każdym, który wyrządza szkody na polu, zasianem makiem, donieść c. i k. Komendzie obwodowej, celem surowego ukarania tegoż.

Za dzieci i małoletnich pociągnie się do odpowiedzialności rodziców.

Zatajenie szkód przez właścicieli, z jakiegokolwiek powodu, pociąga za sobą tę samę karę, co czyn.

Cały zbiór maku należy odwieźć do magazynów monopolu zbożowego.

Maku nie wolno zataić dla własnego użytku, lub sprzedaży.

Przekroczenie tych przepisów pociąga za sobą grzywnę do 5000 koron, lub areszt do 6. miesięcy.

239.

Zakaz kupna spodziewanych płodów rolnych.

Kontrakty, mocą których kupuje się ryczałtowo zbiory płodów rolnych roku 1916 w obszarze okupowanym lub spodziewane zbiory tych płodów są zakazane.

Płodami rolnymi w zrozumieniu tego rozporządzenia są — z wyjątkiem owoców i buraków cukrowych — wszelkie ziemiopłody, produkowane w gospodarstwie rolnem oraz przetwory młynarskie, uzyskane ze zboża.

Obowiązek zgłaszania przestrzeni wziętej pod uprawę.

Właściciel gruntu rolnego i każdy, który za niego kieruje uprawą roli i gospodarstwem rolnem, winien zgłosić przed 1. lipca 1916 u naczelnika gminy lub sołtysa obszar uprawnionej roli i ziemiopłody na tym obszarze zasiane lub zasadzone.

Obowiązek zgłaszania zapasów płodów rolnych.

Kto przechowuje zboże (żyto, pszenicę, poślad, jęczmień, owies, kukurudzę wszelkiego rodzaju), ziemniaki, len (nasienie i włókna lnu), rzepak lub olej rzepaczany, winien zgłosić te zapasy w ciągu tygodnia po zamagazynowaniu, podając ilość, rodzaj i miejsce przechowania organowi kontrolnemu, którego oznaczy Komenda obwodowa w drodze obwieszczenia. Zgłoszenie zapasów, które były już zamagazynowane w chwili wejścia w życie tego rozporzędzenia, ma być dokonane w terminie oznaczonym obwieszczeniem Komendy obwodowej.

Zgłoszenie należy ponowić w ciągu tygodnia po wymłóceniu każdych 100 centnarów metrycznych, lub jeżeli zapas nie wynosi 100 centnarów metrycznych, po wymłóceniu całego zapasu.

Jenerał-Gubernator może rozszerzyć obowiązek zgłaszania także na inne płody rolne, nie wymienione w ustępie pierwszym.

Zakazy obrotu.

Jenerał-Gubernator może:

zakazać sprzedawania płodów rolnych osobom, które nie zostały upoważnione do zakupna przez Zarząd wojskowy, lub kupowania tychże od osób, nie posiadających takiego upoważnienia; przepisać ogólne lub dla pewnych obwodów warunki, z zachowaniem których jedynie dozwolone jest kupno i sprzedaż lub każdy inny rodzaj obrotu płodów rolnych.

Zajęcie i kupno płodów rolnych.

Jenerał-Gubernator może zarządzić ogólnie lub dla pewnych obwodów, że płody rolne—z wyjątkiem tych ilości, które producent sam potrzebuje dla wyżywienia swoich domowników, na nasienie dla swej posiadłości, na paszę dla swego bydła, lub dla prowadzenia własnego przedsiębiorstwa rolnego lub przemysłowego — mają być zajęte i odebrane posiadaczowi za potwierdzeniem lub, że posiadacz ma je oddać w pewnych miejscach odbioru.

Za zajęte płody rolne wypłacona będzie w gotówce cena odbioru, każdocześnie ustanowiona, za zboże jednak, zajęte po 1. stycznia 1917 w stanie nieomłóconym, tylko połowa tej ceny.

Ceny odbioru.

Jeneral-Gubernator upoważniony jest do oznaczenia w drodze rozporządzenia cen odbioru płodów rolnych (§ 5, ustęp 2) oraz kwot, które mają być odciągnięte od tej ceny za przymieszki i zanieczyszczenie, wreszcie wynagrodzenia za załadowanie i transport do miejsca odbioru.

Zarządzenie co do oszczędzania.

Nie wolno wypasać pszenicą, żytem, pośladem lub jęczmieniem, które się nadają do wymielenia.

Przy wytwarzaniu mąki z pszenicy, żyta, pośladu lub jęczmienia należy wymielać przynajmniej do 80 procent. Komendant obwodu może tę stopę wymielania podwyższyć.

Jeneral-Gubernator wyda przepisy co do wypiekania chleba i innego pieczywa oraz co do handlu tymi wytworawi.

Zapewnienie środków żywności.

Jeneral-Gubernator wyda dla zapewnienia środków żywności zarządzenia co do:

zaopatrzenia gmin w środki żywności w ten sposób, że pobór ich dozwolony jest tylko przez umyślnie w tym celu ustanowione organa (komitety spożywcze) lub przez zarząd gminy;

ograniczenia spożycia mąki, chleba, ziemniaków, mięsa, tłuszczu i cukru do pewnych ilości na osobę i dzień;

ograniczenia lub zakazu używania owsa do karmienia bydła;

ograniczenia, postawienia pod nadzór lub zamknięcia młynów, browarów, gorzelni lub innych przedsiębiorstw przemysłowych, przerabiających ziemiopłody rolne.

Zapotrzebowanie jaj.

§§ 4, 5 i 6 stosują się także do obrotu handlowego jajami, do zajęcia i zakupna jaj oraz do cen odbioru jaj.

Postanowienia karne.

1. Kto zawiera interes zakazany w § 1 lub na podstawie § 4, pośredniczy przy jego zawarciu lub współdziała przy zawarciu lub pośrednictwie,

2. kto zaniedba zgłoszenia przepisanego w § 2 lub § 3, lub podaje nieprawdziwe daty, oraz kto przytem współdziała,

3. kto przekracza inne postanowienie tego rozporządzenia lub przepis wydany na jego podstawie,

będzie karany przez Komendę obwodową grzywną do pięciu tysięcy koron lub aresztem do sześciu miesięcy, o ile czyn ten nie podlega surowszej karze.

Obok kary aresztu można nałożyć grzywnę do trzech tysięcy koron.

Interesy zawarte wbrew zakazowi.

Interesy zawarte wbrew postanowieniom niniejszego rozporządzenia są nieważne.

Przedmioty, przez których kupno lub sprzedaż naruszono to rozporządzenie, lub zakaz wydany na jego podstawie, tudzież cena kupna za nie ulegają konfiskacie i będą użyte przez Komendę obwodową dla wyżywienia ludności.

Moc wsteczna.

§§ 1 i 11, ustęp 1, stosują się także do interesów, zawartych przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia.

Świadczenia uskutecznione na podstawie tych interesów, muszą być na żądanie zwrócone. Gdyby wskutek tego ekonomiczna egzystencya producenta lub jego rodziny została zagrożoną, może Komenda obwodowa ustanowić ulgi co do zwrotu świadczeń.

Uchylenie dawniejszych postanowień; termin wejścia w życie.

Rozporządzenia Naczelnego Wodza armii z 27. czerwca 1915, Nr. 20 Dz. rozp., i z 26. lipca 1915, Nr. 27. Dz. rozp., są uchylone.

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

240.

Obwieszczenie.

Do M. G. G. Nr. 15582 z 31. marca 1916.

Celem poparcia hodowli bydła koniecznem jest wszystkie nadające się do chowu krowy i jałownik pokrywać, a do tego należy używać najodpowiedniejszych rozpłodników.

Z tego też powodu zarządza się ogólne licencyonowanie wszystkich znajdujących się w obwodzie buhaji, do którego mają być doprowadzone bez wyjątkowo wszystkie reproduktory. Licencyonowanie to ma na celu jedynie poprawę hodowli, a nie rekwizycyę.

Komisye licencyjne urzędować będą: dnia 15. maja o 7. godzinie rano w Busku, dla gmin: Busk, Grotniki, Łubnica, Nowy-Korczyn, Oleśnica, Pawłów, Pęczelice, Pacanów, Radzanów, Szaniec, Szczytniki, Wójcza, Wolica i Zborów.

dnia 16. Maja o 7. godzinie rano w Szydłowie. dla gmin: Chmielnik, Drugnia, Gnojno, Grabki, Kurozwęki, Maleszowa, Oględów, Potok, Szydłów i Tuczępy.

W oznaczonym powyżej czasie i miejscu mają się stawić dotyczący naczelnicy gmin (wójtowie) i ciż są pod surową karą odpowiedzialni za przyprowadzenie ze swojej gminy wszystkich buhaji w wieku od 12.miesięcy. Przed Komisyę mają być doprowadzone również buhaje nadane przez c. i k. Komendę obwodową.

Komisya licencyonująca składać się będzie:

1) z obwodowego lekarza weterynaryjnego,

2) jednego oficera z oddziału rolniczego

3) i z dwóch znawców, jako zastępców hodowców.

Każdy licencyonowany buhaj otrzyma kartę licencyjną ważną na przeciąg jednego roku.

Utrzymujący buhaje licencyonowane są uprawnieni dopuszczać do pokrycia obce krowy za uiszczeniem przez się ustanowionej taksy.

Nie nadające się do rozpłodu buhaje będą kastrowane.

Właściciele buhaji licencyonowanych są obowiązani:

1) Sprzedawać reproduktory tylko za zezwoleniem c. i k. Komendy obwodowej. Buhaje licencyonowane nie mogą być bezwarunkowo do czasu postarania się o nowego rozpłodnika na rzeź pozbywane.

2) Prowadzić dokładny rejestr stanowienia, w którym ma być uwidoczniona: rasa, wiek, szczególne znaki pokrytych krów, następnie nazwisko właściciela i wysokość pobranej taksy. Właścicielom pokrytych sztuk należy wydawać poświadczenia pokrycia równobrzmiące z rejéstrem pokrycia. Rejestra stanowienia muszą być przy końcu roku c. i k. Komendzie obwodowej przedkładane.

Postanowienia karne:

1) Naczelnicy gmin (wójtowie) są osobiście odpowiedzialni za przedstawienie Komisyi wszystkich buhaji z gminy. W razie niewykonania tego nakazu zostanie właściciel ukarany grzywną do 100 koron, a wójt grzywną do 50. koron, za każdy poszczególny wypadek.

2) Dopuszczanie do krów nielicencyonowanych buhai będzie karane grzywną 50. koron, które płacić będzie hodowca buhaja.

3) W razie sprzedaży buhaja licencyonowanego bez uprzedniego zezwolenia c. i k. Komendy obwodowej, będzie pociągnięty do odpowiedzialności nie tylko sprzedawca ale też i kupiec i obaj bę dą karani grzywną po 200 koron.

4) Kto z utrzymujących buhaje licencyonowane zupełnie lub też niedokładnie prowadzi rejestry stanowienia, albo też w przepisany czas nie przedłoży je c. i k. Komendzie obwodowej, karany będzie grzywną 100 koron.

241.

Obwieszczenie.

W myśl rozporządzenia wojsk Gen. Gub. P. Z. Nr.23330|16 zarządza się licencyonowanie wszystkich ogierów w obwodzie.

Komisya składająca się:

z jednego organa c. k. stacyi ogierów rządowych (jako prezesa komisyi),

jednego organa z Komendy obwodowej.

Dwóch znawców urzędować będzie 26. czerwca o godzinie 7. rano w Busku dla gmin: Busk, Grotniki, Łubnice, N. Korczyn, Oleśnica, Pawłów, Pęczelice, Pacanów, Radzanów, Szaniec, Szczytniki, Wójcza, Wolica, i Zborów.

Dnia 27. czerwca o godz. 7. rano w Szydłowie dla gmin: Chmielnik, Drugnia, Gnojno, Grabki, Kurozwęki, Maleszowa, Oględów, Potok, Szydłów i Tuczępy.

Każdy licencyonowany ogier otrzyma kartę licencyjną ważną na przeciąg jednego roku.

Hodowca licencyonowanego ogiera może pokrywać obce klacze za pobraniem ustanowionej przez się taksy pokrycia.

Nie licencyonowane ogiery, nie mogą pokrywać obcych klaczy, ztąd też każde przekroczenie tego rozporządzenia będzie karane grzywną pieniężną do 100 kor.

Wyraźnie się zaznacza, że to licencyonowanie ma na celu poprawę hodowli, a nie asenterunek.

Przed komisyę muszą być doprowadzone wszystkie ogiery począwszy od roczników, a wójtowie są od

powiedzialnymi za ściśle wykonanie tego rozporządzenia.

W razie nie wykonania niniejszego polecenia, ukaranym będzie właściciel ogiera grzywną do 100 kor., a wójt grzywną 50 koron za każdy poszczególny wypadek.

242.

Porządek dla rzeźni.

Celem uregulowania urządzenia rzeźni oraz wprowadzenia oględzin bydła na rzeź przeznaczonego i mięsa z tych sztuk pochodzącego zarządza się co następuje:

1) Budynek przeznaczony na rzeźnię ma być murowanym, położonym poza budynkami mieszkalnymi, odpowiednio do ilości bitych sztuk dość obszernym, 4 metry wysokim i jasnym, podzielonym na trzy oddziały przeznaczone do bicia i jeden oddział na kancelaryę. Większy oddział ma być przeznaczony na bicie bydła, zaś dwa mniejsze dla świń i drobiu.

2) We wszystkich oddziałach ma się znajdować podłoga cementowana ze spadami przykrywanymi, dającymi się łatwo otworzyć i odczyścić.

3) Wszystkie spady mają mieć wspólny kanał, wiodący do zbiornika poza rzeźnią się znajdującego o dnie i ścianach cementowanych.

4) Wszelkie spływy i odpadki mają być ze zbiornika co pewien czas wywożone w pole.

5) Ściany wewnątrz rzeźni mają być do wysokości dwóch metrów gładko cementowane, drzwi wpustowe mają być otwierane do wewnątrz rzeźni.

6) Do wyciągania sztuk zabitych mają być zaprowadzone windy żelazne z dołu obsługiwane, kołowe urządzenia wyciągowe mają być usunięte.

7) W oddziale dla świń ma być urządzony kocioł do oparzania sztuk bitych, odpowiedni wyciąg łańcuchowy, nadto koryta do obrabiania.

8) W obu oddziałach to jest dla bydła i świń mają być cementowe spłuczkarki i odpowiednia ilość stołów dla oględzin, oraz kozłów do powieszenia pojedynczych ćwierci mięsa.

9) Obok rzeźni ma być studnia, nadto mieszkanie dla dozorcy rzeźni i stajnia dla bydła i świń na rzeź przeznaczonego.

10) Cały ten plac winien być należycie oparkaniony.

11) Dotychczasowe pobory za użycie rzeźni zatwierdza się, aż do odwołania, nadto będą pobierać urzędy gminne tytułem oględzin bydła i mięsa następujące pobory:

Za oględziny mięsa i bydła bitego od 3-6 godziny popołudniu od jednej sztuki bydła i świni 2 kor. od jednej sztuki cielęcia, owcy i kozy . . . 1. kor.

Za oględziny mięsa po 6 godzinie o jedną koronę więcej od każdej bitej sztuki.

12) Liczby porządkowe kwitu wydanego rzeźnikowi przez urząd gminny najdalej do 12. godz. w południe za zgłoszone bydło lub świnie do rzeźni, tytułem pobranych opłat za użycie rzeźni i za oględziny, muszą się zgadzać z protokołem oględzin przez oglądacza prowadzonym. Kwity te będą przechowywane w kancelaryi rzeźni u oglądacza i co miesiąc zesznurowane.

13) Mięso oglądane ma być stampilą oglądacza zwierząt opatrzone w dowód użyteczności do konsumcyi i to na każdej ćwierci na nodze i górnej części, pieczęcie mają dokładnie wyschnąć, tak by były zawsze widoczne.

14) Odpowiedni protokół oględzin oraz stampile dla oglądacza będą doręczone.

15) Wójt gminy i oglądacz pouczy dozorcę rzeźni, że bez oględzin sztuk za życia, bez świadectwa pochodzenia i po zabiciu, bez oględzin mięsa sprowadzać do rzeźni, względnie wydawać dozorcy niewolno.

16) Usunięte od konsumcyi części względnie całe sztuki chorobowo zmienione (jak np. wskutek ogólnej gruźlicy i t. d.) mają być pod okiem miejscowej policyi polane kwasem karbolowym i należycie na grzebowisku zakopane.

17) Mięso z rzeźni do jatek, a zatem całe ćwierci, oraz płuca, głowy, wątroby, śledziony i kiszki mają być przewożone; przenoszenie tychże na plecach zabronione. Najodpowiedniejszem, jest sprawienie paki drewnianej przykrytej, wybitej blachą wewnątrz, umieszczonej na dwu kołach lekkich tak, by cały wózek dał się ręcznie przewozić.

18) Oględziny bydła i mięsa będzie przeprowadzać odtąd na miejscu zamieszkałym każdorazowy lekarz weterynaryjny, w zastępstwie jego upoważniony do tego miejscowy oglądacz zwierząt.

19) Urząd gminny będzie wypłacał lekarzowi wetrynaryjnemu przepisane pod 11). pobory za oględziny za kwitem miesięcznie, skoro zaś oględziny będzie wykonywał oglądacz zwierząt, odpowiedne wynagrodzenie przez gminę ustanowione.

20) Kwoty pobierane za użycie rzeźni mają być przeprowadzane jako dochód gminy z rzeźni, służyć mają na adaptacye rzeźni t. j. rekonstrukcyę i uzupełnienia braków, jakoteż na opłatę czystego utrzymania rzeźni.

21) Urząd gminy jest odpowiedzialnym za czyste utrzymanie rzeźni, rzeczą oglądacza jest nakazać i dopilnować oczyszczenia rzeźni.

22) Urząd gminy dołoży starań, by o ile dotychczasowe urządzenie rzeźni tamtejszej nie odpowiadało zarządzeniom tym, względnie brak był zupełny rzeźni, by bezzwłocznie przystąpiono do usunięcia braków lub wybudowania rzeźni.

23) Odpowiednia ilość zwykłego kwasu karbolowego (czarnego) oraz wapna niegaszonego ma się zawsze znajdować w rzeźni.

24) Przekroczenia tego zarządzenia będą surowo przez c. i k. Komendę obwodową karane.

25) Zarządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia w dzienniku urzędowym.

243.

Zakaz sprzedaży koni wojskowych będących w posiadaniu osób cywilnych.

Zdarzyło się kilkakrotnie, że wieśniacy sprzedawali konie im w opiekę i do użytku dane, a które oznaczone były wypalonymi znakami, jako własność skarbu. Sprzedaż taka jest występkiem karanym sądownie.

Celem zapobieżenia powtarzaniu się podobnych wypadków, zarządza się aby wieśniacy, mający w używaniu obecnie konie wojskowe, oznaczone wypalonemi znamionami, przyprowadzali je dla kontroli do przynależnej Komendy posterunku żandarmeryi dnia 28. każdego miesiąca o godz. 8. rano.

Komenda ta ma donieść sądowi o każdej nieuprawnionej sprzedaży, a Komendzie obwodowej o każdem uszkodzeniu konia z winy posiadacza (złe odżywienie, choroba i t. p.).

Wójci i Sołtysi są odpowiedzialni za to, aby żaden koń wojskowy nie był sprzedany bez zezwolenia ze strony Komendy obwodowej, oraz by wszystkie konie przyprowadzono na czas przed posterunek żandarmeryi.

Przy kontroli ma być obecny Wójt oraz odnośni sołtysi.

244.

Porządek targowy.

Celem uregulowania targów względnie jarmarków w tutejszym obwodzie zarządza się co następuje:

Aż do odwołania zezwala się na odbywanie następujących targów:

w Busku we środy (bydło, konie i towary)
w Chmielniku we czwartki „ „ „
w Stopnicy we wtorki „ „ „
w Nowym-Korczynie w poniedziałki (bydło, konie i towary)
w Szydłowie we środy „ „ „
w Pacanowie we czwartki „ „ „

W każdym z powyżej wymienionych dni może trwać targ tylko od godziny 7. rano do 3. popołudniu.

Zakazuje się odbywania targów względnie jarmarków w Nowym-Korczynie w piątki.

Do godziny 11. przedpołudniem niewolno przekupiom zakupywać na targu towarów, również zakazane jest wykupywanie towarów przeznaczonych na targ na przedmieściach, w bocznych ulicach oraz w ogóle poza placom targowym.

Z obrotu targowego wykluczone są wszelkie przedmioty należące do rynsztunku wojskowego, lub umundurowania, dalej wszelkie dzieła drukowane (z wyjątkiem książek do nabożeństwa), zboże i mąka, wreszcie środki lecznicze podczas targów na miejscach targowych.

Przypomina się już poprzednio wydane przepisy co do zakazu przywozu towarów w porze nocnej, który stosuje się także do odwiedzających targi.

Zresztą jest każdy uprawniony do brania udziału w zwykłych targach tygodniowych.

Zakazuje się tamować komunikacyę na drogach prowadzących na miejsca targowe.

Stragany, wozy, wózki, taczki, stoły, rzędy, kosze, ławki i worki tudzież bydło, nierogacizna, drób i konie mają być tak rozmieszczone, aby przeznaczone do targu place i ulice wygodnie przejść i przejechać można było. Zwierzęta mają być przywiązane do poręczy sznurem, buhaje bezwarunkowo łańcuchem. Wyprubowanie udatności biegiu koni na drodze jest zabronionem i może się odbywać tylko w miejscu przeznaczonem na sprzedaż koni.

Co do sprzedawania środków spożywczych, sprzedanych na straganach pod gołem niebem, bądź na tar-

gach, bądź na miejscach do tego przeznaczonych zarządza się, że sprzedający takie artykuły muszą być czysto ubrani, stoły na których takie artykuły spożywcze są wyłożone winny być polakierowane lub nakryte czystą ceratą, talerze, miski, i. t. d. muszą być utrzymane w należytej czystości. Wędliny, kiełbasy i inne środki żywnościowe podpadające łatwo zepsuciu, lub zanieczyszczeniu, mają być stale przykryte szklannemi kloszami, albo przechowywane w naczyniach zaopatrzonych w nakrywki dla ochrony przez pyłem. Tosamo rozporządzenie odnosi się także do tych kupców, handlarzy i kramarzy, którzy sprzedają środki spożywcze na podsieniach, w otwartych oknach, drzwiach lub budkach.

Sprzedający środki żywności i artykuły codziennej potrzeby obowiązani są uwidocznić ceny towarów z wyszczególnieniem miary, wagi i waluty. Ceny nie mogą przekraczać ustalonych cen maksymalnych. Jeden egzemplarz ustalony przez Komendę cen maksymalnych należy przybić na placu targowym w łatwo dla każdege widocznem miejscu.

Zaznacza się dalej że między poszczególnemi grupami sprzedających, należy zostawić szerokie odstępy, umożliwiające swobodną komunikacyę i przejazd. Ruch kołowy należy tak uregulować, aby wjazd na plac targowy odbywał się jedną stroną ulicy lub placu, a wyjazd drugą, albo aby przynajmniej przestrzegano bezwzględnie zasady jazdy lewą stroną ulicy. Niewolno również zatrzymywać się furom i wozom na miejscach, przeznaczonych dla targów, lub targowic zwierzęcych, furom tym musi być wyznaczony osobne miejsce do postoju.

Po ukończeniu targu muszą być stragany usunięte a miejsca na których stały, jak również cały plac targowy oczyszczony.

Nadzór nad całem ruchem targowym wykonywać mają jeden lub dwóch żandarmów wraz z jednym lub dwoma przeznaczonymi komisarzami targowemi (których Komenda po porozumieniu z odnośną gminą ustanowi).

Dozór targowy obejmuje publiczne bezpieczeństwo; kontrolę miar i wag, przestrzeganie ustanowionych cen wytyczonych i maksymalnych i przepisanych kursów waluty rosyjskiej i austryacko-węgierskiej.

Szczególniejszą uwagę należy zwrócić na jakość wystawionych na sprzedaż artykułów spożywczych które jeżeli nie odpowiadają warunkom zdrowotnym, mają być skonfiskowane i Władzy oddane.

Nadzór nad rzeźnią oraz nad jatkami na bydło będzie osobno uregulowany i wykonywany przez obwodowego lekarza weterynaryi i oglądaczy bydła.

Przekroczenia przepisów targowych będą karane grzywnami do 200 koron lub aresztem do dni 20.

Niniejszy porządek targowy ma być przybity na tablicy ogłoszeń Urzędu gminnego lub Magistratu i na placu targowym i musi być utrzymywany zawsze w stanie czytelnym.

Równocześnie zezwala się na pobieranie następujących opłat względnie ustanawia się następujące taryfy:

Dla miasta Buska:

za korzystanie z placów miejskich w dnie jarmarczne i targowe:

od sprzedającego ubrania gotowe i towary łokciowe na stołach kwartalne . . . 4 Korony
od sprzedającego buty rzemienie kwartalnie 4 „
od kramów sprzedających płótna, owoce i chomenta kwartalnie . . . . 4 „
Bednarze sprzedający szafki, drobiazgi, handlarze drobiu sprzedający garnki, przetaki, sita, ubrania na małych stołach płacą kwartalnie 2 Korony

Opłata ruchowa przy wjeździe do miasta wynosi:
od każdego konia, wołu, świni prowadzonej do miasta na handel . . . . . . 10 h.
Od każdego prosięcia, cielęcia i gęsi . . 5 „
„ „ konia i wołu w zaprzęgu . . 10 „
„ „ zaprzęgu parokonnego przyjeżdżającego na targ lub przejeżdzającego przez miasto z towarem lub bez towaru . . . . 20 h.

Wozy przejeżdzające przez miasto z rozporządzenia Władz wojskowych i cywilnych, wozy pocztowe, wozy przywożące materyał budowlany dla budynków rządowych i gminnych jak również konie mieszkańców osady Busko i bydło należące do tych mieszkańców wyprowadzane na paszę i wracające z pola, zwolnione są od opłaty brukowego.

Dla miasta Chmielnika:

za korzystanie z placów miejskich w dnie jarmarczne i targowe:
od sprzedających towary łokciowe i gotowe ubrania na stołach, buty i przedmioty szewskie kwartalne 4 Kor.
od sprzedającego wieprzowinę i inne wyroby masarskie kwartalnie . . . . 4 „
Bednarze tudzież sprzedający czapki, drobiazgi, handlarze drobiu, sprzedający garnki, przetaki, sita, wyroby i na-

rzędzia rolnicze-gospodarskie płacą kwartalnie 3 Kor.

Taryfa opłat brukowych przy wjeździe na rzecz kasy miejskiej wynosi:

Od każdego konia i wołu w zaprzęgu bez towaru 6 h.

„ „ „ „ „ „ „ z towarem 10 h.

„ „ „ wołu, krowy, wieprza i świni wprowadzonego lub wiezionego do miasta na handel . . . . 10 h.

Od każdego cielęcia i owcy . . . 8 h.

Od przypędzanych do miasta lub przepędzanych przez miasto gęsi, kaczek od sztuki 2 h.

Wozy przejeżdzające z rozporządzenia Władz wojskowych i cywilnych będą co opłat traktowane jak to wyżej przy gminie Busko oznaczono.

Dla miasta Stopnicy:

Taryfa opłat za korzystanie placów miejskich w dnie jarmarczne i targowe wynosi rocznie.

Od sprzedającego pieczywo i wędliny 10 Kor.

„ „ gotowe ubrania, wyroby stolarskie, i bednarskie, od sprzedającego ryby wyroby łokciowe . . 6 Kor.

„ „ buty kosze i półkoszki, narzędzia rolnicze 4 Kor.

„ „ wyroby blacharskie, żelazo, przetaki, sita, garnki, koła, od sprzedającego warzywa, włoszczyznę, owoce, oraz obrazki na stołach 2 Kor.

Taryfa optat za miejsca na stragany stałe na rynku wynosić będzie rocznie . . . . . . 25 Kor.

Taryfa opłat brukowych przy wjeździe do miasta wynosić będzie:

Od każdego konia i wołu w zaprzęgu . 6 h.

„ „ „ wołu, krowy, wieprza i świni wprowadzonego lub wwożonego do miasta na handel . . . . 10 h.

Od każdego cielęcia i owcy . . . 6 h.

Co do wozów przejeżdzających miasto z rozporządzenia Władz wojskowych i cywilnych mają zastosowanie przepisy wyżej wspomniane.

Dla miasta Nowego-Korczyna:

Taryfa opłat za korzystanie z placów miejskich w dnie jarmarczne i targowe wynosi dla wszystkich rodzajów handlu jednorazowo od każdego targu 30 h.

Taryfa opłat brukowych przy wjeździe do miasta wynosi:

Od każdego konia i wołu w zaprzęgu . 10 h.

„ „ konia, wołu, krowy, wieprza i świni wprowadzonego lub wwożonego do miasta na handel . . . 20 h.

Od każdego cielęcia i owcy . . 10 h.

Dla osady Pacanowa:

Taryfa opłat za miejsca na stragany stałe wynosi rocznie . . . 40 Kor.

Taryfa opłat za korzystanie z placów miejskich w dnie jarmarczne i targowe wynosić będzie:

Od krawców, ślusarzy, kramarzy, bednarzy, garncarzy rymarzy wynosi jednorazowo 30 h.

Od sprzedających czapki, powrózników i sprzedających owoce . . . 10 h.

Od szewców, sprzedających skóry, towary łokciowe i od stolarzów . . . 40 h.

Od blacharzów, sprzedających przetaki, miotły, sita, cukierki, warzywa, bułki, chleb, ciasta 10 h.

Od sprzedających wyrobi masarskie . 60 h.

„ „ szkło, garnki i wyroby fajansowe 50 h.

Taryfa opłat brukowych przy wjeździe do osady wynosi:

Od przywiezionych artykułów spożywczych i jarzyn od wozu . . . . 20 h.

Od każdego konia i wołu w zaprzęgu . 5 h.

Od każdego konia i wołu wprowadzonego do osady na handel . . . . 20 h.

Wozy przejeżdzające przez miasto z rozporządzenia Władz wojskowych i cywilnych są wolne od opłaty w myśl wskazówek wyżej podanych.

Niniejsze zarządzenia wchodzą w życie z dniem ogłoszenia w dzienniku urzędowym.

245.

Aprowizacya ludności.

Rozporządzeniem z d. 25. grudnia 1915 Nr. 20053 przeznaczyło Wojskowe generalne Gubernatorstwo 200 gramów mąki dziennie na głowę.

W myśl tegoż rozporządzenia Komenda Obwodowa postanowiła uregulować zapasy mąki, ewentualnie zboża w pojedynczych gospodarstwach.

Celem ustalenia ilości zapotrzebowania mąki u ludności bezrolnej aby każdy miał możność kupienia przypadającej na niego części, zarządziła Komenda Obwodowa spis tejże ludności we wszystkich gminach.

Przeznaczona ilość mąki na tą ludność będzie wy-

dawana z magazynów monopolu zbożowego.

Z kontyngentu przeznaczonego dla miasteczek otrzymają piekarze 40%, cały zaś kontyngent wiejski i 60% miejskiego przypadnie w udziale centralnemu komitetowi aprowizacyjnemu.

Karty na chleb i mąkę.

Mączarze mogą kupować mąkę tylko w komitecie aprowizacyjnym piekarze zaś, tylko w monopolu zbożowym c. i k. Komendy Obwodowej.

Sprzedaż mąki dla konsumentów dozwolona jest tylko za kartami. Na podstawie spisu ludności sporządzonego przez gminy rozdane będą pojedynczym gospodarzom karty na chleb i mąkę. W dniu przeznaczonym przez wójta, winni gospodarze poszczególnych domów (głowy domu) odebrać karty chlebowe w urzędzie gminnym.

Karta chlebowa ma 14 kuponów, na podstawie każdego z nich można kupić 200 g. mąki lub 280 g. chleba. Kupiec lub piekarz ma odłączyć tyle kuponów od karty, ile wynosi ilość zakupionej mąki lub chleba.

Odłączone kupony mają być zwrócone komitetowi względnie monopolowi zbożowemu. Handlarze i piekarze otrzymają zatem z magazynów monopolowych tylko tyle mąki, ile oddadzą zużytych kuponów.

Od 15. czerwca b. r. będą otwarte trafiki z mąką w Busku, Chmielniku, Stopnicy, Pacanowie, N. Korczynie i Szydłowie, w których piekarze i handlarze posiadający patenty na sprzedaż mogą mąkę nabywać.

Trafikantom wydawane będą asygnaty w biurze referenta dla spraw rolniczych w c. i k. Komendzie Obwodowej.

Mąka musi być podjęta z magazynu w ciągu pierwszego tygodnia w miesiącu.

Trafikanci winni mieć patenty handlowe.

W miarę potrzeby będą urządzone dalsze trafiki.

Gatunki i ceny mąki.

Gatunki mąki wyrabiane w młynach monopolowych sprzedawane będą po następujących cenach.

Gatunek	Wydajność		Cena K	Cena h	Uwaga
Pszenna czysta	80%	B	49	—	
„ razówka	95%	W	45	—	
Żytnia czysta	80%	C	46	—	
„ razówka	95%	R	43	—	

Ceny oznaczone powyższą tablicą ważne są loco młyn lub magazyn.

Handlarze obowiązani są sprzedawać mąkę po cenach ogłoszonych co miesiąc przez c. i k. Komendę Obwodową. We wszystkich sklepach i ławkach piekarskich, w miejscu widocznem i przystępnem dla kupujących winni właściciele wywiesić taryfę (cennik) w myśl rozporządzenia c. i k. Komendy Obwodowej Nr. 7031 z d. 10|4.

Chleb i pieczywo.

W piekarniach wolno wyrabiać i sprzedawać tylko chleb razowy.

Wyrób więc bułek, rogalków i. t. p. jest obecnie wzbroniony.

Żołnierze dostaną chleb od swoich Komend. Samoistne oddziały oraz ci żołnierze, którzy pobierają pieniądze na chleb, dostaną karty od swoich Komend i będą dla nich przeznaczone tylko pewne piekarnie, w których mogą chleb nabywać.

Innym piekarzom jest sprzedaż chleba dla żołnierzy wzbronioną.

Postanowienia karne.

Przekroczenia niniejszego rozporządzenia, o ile nie podlegają ogólnym ustawom karnym, będą karane przez c. i k. Komendę Obwodową grzywną do 5000 Kor. lub aresztem do 6. miesięcy. Piekarzom i handlarzom może być nadto odebrane ich uprawnienie przemysłowe.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z chwilą ogłoszenia.

246.

Ograniczenie wyrobu śmietanki.

Ze względu na konieczność oszczędzania wszystkich źródeł tłuszczu zabrania się ogólnie sprzedaży śmietanki; wyrabianie śmietanki dozwolone jest tylko do przerabiania na masło.

Z dniem pojawienia się tego ogłoszenia w dzienniku urzędowym c. i k. Komendy Obwodowej jest podawanie (sprzedaż) kawy ze śmietanką w kawiarniach, cukierniach, herbaciarniach, restauracyach i t. d. zabronione.

247.

Towarzystwo wzajemnych ubezpieczeń w Krakowie.

C. i k. Jeneralne Gubernatorstwo wojskowe w Lublinie zezwoliło Towarzystwu wzajemnych ubezpieczeń w Krakowie na podjęcie działalności w dziale ubezpieczeń życiowych.

w Lublinie będzie utworzona filia.

248.

Przymusowe ubezpieczenie od ognia.

Kierownictwo lubelskiej reprezentacyi Instytucyi wzajemnego ubezpieczenia od ognia w Królestwie Polskiem powierzono inż. Włodzimierzowi Zaleskiemu.

249.

Towarzystwo wzajemnego ubezpieczenia od ognia. „SNOP“ w Warszawie.

Powyższe Towarzystwo otrzymało zezwolenie na przyjmowanie ubezpieczeń od ognia dla budynków, których wartość przenosi 5000 rubli dla ruchomości w miastach i fabrykach w obrębie c. i k. Jeneralnego Gubernatorstwa wojskowego. Zezwolenie to udzielone zostało pod warunkiem otwarcia przez Towarzystwo filii w obrębie Jeneralnego Gubernatorstwa wojskowego.

250.

Rozporządzenie dotyczące obrotu pieniężnego.

§ 1.

Monety i noty waluty koronowej muszą być przyjmowane przy wszelkich zapłatach za przedmioty i świadczenia:

a) których cena jest oznaczona z urzędu,

b) których Komendy i organa c. i k. Zarządu wojskowego przymusowo żądają.

Kursa wymiany, które mają być przytem stosowane, będą każdocześnie z urzędu ogłoszone.

Nieważne są umowy stron, mocą których zapłaty oznaczone pod a) nie mają być uiszczone w walucie koronowej.

§ 2.

Publiczne kasy będą przyjmować zapłaty zarówno w walucie koronowej jak i w walucie rosyjskiej po kursach wymiany każdocześnie ustanowionych.

Postanowienie to odnosi się także do podatków i innych publicznych danin, ustalonych w walucie rosyjskiej.

§ 3.

Niniejsze rozporządzenie nie odnosi się do zapłat w monetach złotych.

§ 4.

Przekroczenie § 1 tego rozporządzenia będą karane przez Komendę Obwodową grzywną do dwóch tysięcy koron lub aresztem do trzech miesięcy.

§ 5.

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

251.

Strzelanie rogaczy.

Jenerał-Gubernatorstwo wojskowe uchyli w poszczególnych wypadkach istniejący zakaz strzelania sarn i zezwoli poszczególnym właścicielom prawa polowania na ich prośbę strzelać rogacze w czasie od 1. czerwca do końca września o ile będzie stwierdzona konieczność względnie nieszkodliwość tego.

Strzelanie rogaczy nie jest szkodliwe, gdy stan saren w danym rewirze jest większy niż 1 sztuka na 20 hektarów powierzchni lasu, konieczne zaś jest skoro stosunek ilości osobników różnej płci jest tego rodzaju, że na jednego samca przypada mniej niż dwie samice.

Ewentualne podania należy wnosić do Komendy Obwodowej za pośrednictwem tutejszego Urzędu leśnego.

252.

Stróże nocni.

Każda wieś musi mieć zależnie od ilości domów mieszkalnych dwóch lub więcej nocnych stróżów bezpieczeństwa. Każdy folwark musi posiadać swego stróża. Muszą oni mieć opaskę białą na lewem ramieniu, opatrzoną nazwą miejscowości i stampilią urzędową gminną.

Za ustawienie warty nocnej czyni się wójta i Sołtysów odpowiedzialnymi, oni są też obowiązani do wykonywania dozorów nad strażą nocną.

Patrolująca Żandarmerya winna kontrolować, czy

stróże nocni pełnią należycie swe obowiązki i o każdem zaniedbaniu donieść c. i k. Komendzie.

Sołtysi i straż nocna zaniedbująca swoje obowiązki podlega karze.

253.

Służba pocztowa i telegraficzna.

A. Organizacya.

§ 1.

Najwyższą władzą w sprawach pocztowych i telegraficznych w obszarze okupowanym jest Naczelna Komenda armii.

§ 2.

Dla zarządu spraw pocztowych i telegraficznych ustanowioną jest w siedzibie Generalnego Gubernatora c. i k. etapowa Dyrekcya poczt i telegrafów.

§ 3.

Dla wykonywania służby pocztowej i telegraficznej w obszarze okupowanym urządza się w miarę potrzeby c. i k. etapowe urzędy pocztowe i telegraficzne (etapowe urzędy pocztowe), podlegające etapowej Dyrekcyi poczt i telegrafów.

§. 4

Etapowe urzędy pocztowe i telegraficzne w obszarze okupowanym działają:

1. jako poczty polowe w zakresie przewidzianym wedle postanowień instrukcyi służbowej E—47;

2. jako zakłady pocztowe dla ruchu prywatnego ludności stosownie do postanowień wyłuszczonych niżej pod B. i C.

Otwarcie każdego etapowego urzędu pocztowego i telegraficznego (etapowego urzędu pocztowego) dla ruchu prywatnego ogłaszane będzie w drodze rozporządzeń, w których wymieni sie równocześnie rodzaj przedmiotów dopuszczonych do przewozu pocztą.

W zasadzie wszystkie owe urzędy pocztowe, które w nazwie urzędowej oznaczone będą nie liczbą porządkową, lecz wedle brzmienia miejsca ich siedziby, są otwarte dla ruchu prywatnego.

§ 5.

Ruch pocztowy i telegraficzny obejmuje przesyłkę dopuszczonych przedmiotów w obrębie obszaru okupowanego, we wzajemnym obrocie Monarchii austryacko-węgierskiej, jakoteż w obrocie z okupowanym obszarem Serbii.

Od wypadku do wypadku będzie się też ogłaszać, czy i pod jakimi warunkami podjęty jest ruch pocztowy i telegraficzny w stosunku z państwami sprzymierzonymi i neutralnemi.

§ 6.

Cały ruch pocztowy i telegraficzny pozostaje pod dozorem wojskowym, który sprawują upoważnieni do tego oficerowie (wojskowy urzędnicy).

§ 7.

Naczelna Komenda armii zastrzega sobie prawo wstrzymania prywatnego ruchu pocztowego i telegraficznego ze względów wojskowych stale lub chwilowo jużto w poszczególnych urzędach pocztowych i telegraficznych już też w całym okręgu administracyjnym, a to odnośnie do poszczególnych, lub też wszystkich gałęzi służby.

§ 8.

O ile nie będą wydane odmienne postanowienia, będą miały analogiczne zastosowanie przepisy obowiązujące dla austryacko-węgierskiej służby pocztowej i telegraficznej w Bośni i Hercogowinie.

B. Ruch pocztowy.

§ 9.

Z zastrzeżeniem zarządzeń wymienionych w § 7 przyjmują urzędy pocztowe w okupowanym obszarze:

1. karty korespondencyjne,

2. otwarte listy,

3. druki (gazety)

4. próbki towarowe,

5. przekazy pocztowe

6. wkładki i czeki Pocztowej Kasy oszczędności,

7. otwarte listy wartościowe; te ostatnie, o ile pochodzą od prywatnych nadawców, mogą zawierać jedynie papiery wartościowe i dokumenty, które na dowód, iż nie są podejrzane, winny być zaopatrzone w odcisk stempla jednej z Komend wojskowych. Dołączanie natomiast jakichkolwiek pisemnych zawiadomień lub gotówki nie jest dozwolone.

8. pakiety w miarę szczególnych postanowień.

§ 10.

Z obszarów pocztowych austryackich, węgierskich i bośniacko-hercogowińskich jakoteż z ziem obsadzonych przez c. i k. wojska można przesyłać pocztą do obszaru

okupowanego:

1. karty korespondencyjne,
2. otwarte i zamknięte listy,
3. druki (gazety),
4. próbki towarowe,
5. przekazy pocztowe,
6. listy wartościowe,
7. pakiety bez podanej wartości wagi do 5. kg.

§ 11.

Kwestya, o ile listy polecone, listy wartościowe z gotówką, pakiety wartościowe, dalej pakiety za powziątkiem albo o wyższej wadze są dopuszczone, będzie uregulowaną szczególnemi zarządzeniami.

§ 12.

Opłata pocztowa wynosi:

1. za karty korespondencyjne 5 halerzy,

2. za listy wagi do 20 gr. 10 halerzy, ponad 20 do 250 gr. 20 halerzy, opłata za listy polecone 25 hal. prócz zwykłej należytości wedle wagi,

3. za druki wagi do 50 gr. 3 halerze, ponad 50 do 100 gr. 5 halerzy, ponad 100 do 250 gr. 10 halerzy, ponad 250 do 500 gr. 20 halerzy, ponad 500 do 1000 gr. 50 halerzy,

Przedsiębiorstwom gazetowym może na ich prośbę zarząd pocztowy kraju nadania, udzielić zezwolenia na przesyłanie dzienników za opłatą zniżonej należytości gazetowej,

4. za próbki towarowe wagi do 250 gr. 10 halerzy, ponad 250 do 350 gr. 20 halerzy.

5. za przekazy pocztowe: 10 halerzy za każdych 50 koron,

6. za listy wartościowe:

a) należytość z tytułu wagi: 48 halerzy,

b) z tytułu podanej wartości: do 100 koron: 6 halerzy, ponad 100 do 600 koron: 12 halerzy, za każdych dalszych 300 koron: 6 halerzy,

7. za pakiety wagi najwyżej: do 5 kg.

a) należytość z tytułu wagi: 60 halerzy,

b) z tytułu podanej wartości jak za listy wartościowe.

§ 13.

Powyższe należytości obowiązują aż do odmiennego zarządzenia na czas trwania stanu wojennego.

§ 14.

Wszelkie przesyłki podlegają przymusowi opłaty. Przesyłki nieopłacone wcale lub niedostatecznie opłacone nie będą przyjmowane ani dalej wysyłane, lecz będzie się je zwracać do miejsca nadania.

§ 15.

Opłatę pocztową za podlegające tej opłacie przesyłki pocztowe nadane w okupowanym obszarze, uiszcza się zapomocą pocztowych znaczków wartościowych.

§ 16.

Przy wszystkich przesyłkach pocztowych zakazane jest używanie mowy lub pisma utrudniających nadzór (pismo tajne, skrócone i. t. d.). Co do używania cyrylicy w obrocie pocztowym miarodajne są ogólne przepisy o jej dopuszczeniu w publicznym ruchu. Doniesienia o stosunkach wojskowych jakiegokolwiek rodzaju są wzbronione. Przesyłki pocztowe, zawierające podobne zawiadomienia będzie się konfiskować, nadawcę zaś pociągnie się w każdym razie do odpowiedzialności w drodze karnej.

§ 17.

O tem, czy i w jakich rozmiarach odbywać się będzie doręczanie i awizowanie przesyłek przez pocztę, postanowią osobne zarządzenia władzy administracyjnej,

O ile niema zaprowadzonego doręczenia i awizowania przez pocztę, winien adresat sam podejmować przesyłki w urzędzie pocztowym.

Które gminy mają wysyłać regularnie posłańców do urzędów pocztowych w celu nadawania wysyłanych i odbierania nadchodzących przesyłek mieszkańców, o tem postanowią Komendy Obwodowe.

C. Ruch telegraficzny.

§ 18.

Telegramy państwowe nadawane w etapowych urzędach pocztowych i telegraficznych do armii w polu lub do miejscowości na obszarze ziem okupowanych jako też w obrębie Monarchii austro-węgierskiej Bośni i Hercogowiny, są wolne od opłaty. Telegramy państwowe nadawane do zagranicy należy przyjmować za należytością kredytowaną.

§ 19.

Telegramy prywatne mogą być nadawane i doręczane wyłącznie tylko w mowie jawnej. Mają być ułożone w języku niemieckiem, polskim lub węgierskim. Doniesienia o stosunkach wojskowych są zabronione.

§ 20.

Dopuszczalne jest:

1. wycofanie telegramów,

2. nadawanie telegramów pilnych,

3. uiszczanie przy nadawaniu także należytości na odpowiedź,

4. żądanie powtórzenia telegramu,

5. nadawanie telegramów o kilku adresach,

6. żądanie zawiadomienia o otrzymaniu telegramu,

7. żądanie wysłania telegramu dalej w ślad za adresatem,

8. żądanie wysłania telegramu dalej pocztą,

9. żądanie potwierdzenia nadania telegramu.

§ 21.

Należytość telegraficzna wynosi w obrębie wszystkich obszarów wymienionych w § 5, ustęp 1. za każde słowo 6 halerzy, najmniej jednak 60 halerzy za jeden telegram.

Z tytułu szczególnych zleceń nadawcy, wyszczególnionych w § 20 należy uiścić:

1. w razie wycofania telegramu,

a) którego jeszcze nie odtelegrafowano: 25 halerzy, resztę już opłaconej należytości zwraca się nadawcy,

b) który już odtelegrafowano, należytość za opłaconą telegraficzną notatkę służbową,

2. przy nadaniu pilnych telegramów-potrójną należytość za telegram,

3. przy opłacie telegraficznej odpowiedzi-należytość za telegram z odpowiedzią,

4. w razie żądania powtórzenia-czwartą część należytości za ten sam telegram,

5 w razie podania większej ilości adresów, po 50 halerzy za każdy odpis, zawierający najwyżej 100 słów, przy odpisach zaś liczących ponad tę ilość słów należy opłacić za każdą dalszą setkę słów każdego odpisu względnie jej część 50 halerzy,

6. jeśli nadawca żąda:

a) zawiadomienia telegraficznego o otrzymaniu telegramu 60 halerzy, jeżeli zaś chodzi o pilne telegraficzne zawiadomieniego: 90 halerzy,

7. w razie żądania dalszej wysyłki telegramu: należytość telegraficzną za przesłanie telegramu pod nowym adresem,

8. że dalszą wysyłkę telegramu pocztą nie płaci się nic,

9. za wystawienie potwierdzenia nadania telegramu 10 halerzy.

§ 22.

Należytości telegraficzne winien z reguły opłacić z góry nadawca.

Od adresata pobiera się tylko należytości:

a) w razie załączenia lub zmiany wyrazów wbrew duchowi języka,

b) z tytułu wynagrodzenia posłańca (§ 23).

§ 23.

Telegramy do adresatów w siedzibie etapowego urzędu pocztowego i telegraficznego doręcza się za pobraniem odpowiedniej należytości za doręczenie. Poza siedzibą tego urzędu (w zamiejscowym okręgu doręczeń) doręcza się telegramy o ile możności przez posłańca, którego wynagrodzić jest obowiązany adresat a to wedle osobnej, w tym celu ustalonej taryfy.

D. Wejście w życie niniejszych przepisów.

§ 24.

Niniejsze rozporządzenie weszło w życie dnia 1. marca 1916.

Z dniem tym przestaje obowiązywać rozporządzenie Naczelnego Wodza armii o służbie pocztowej i telegraficznej z dnia 7. marca 1915.

254.

Należytości za doręczenie telegramów.

W myśl 23. rozporządzenia N. K. A. z dnia 24. lutego 1916 w sprawie służby pocztowej i telegraficznej, podaje się do wiadomości, że od 10. kwietnia b. r. pobierać się będzie za doręczenie telegramów w siedzibie urzędu telegraficznego.

w dzień	10 hal.
w nocy . . . . : .	20 hal.

Czas nocny oznacza się od godziny 10 wieczór do 6 rano.

255.

Ogłoszenie.

Z ważnością od 1. marca 1916, wprowadza się dla ruchu osobowego i pakunkowego na otworzonych liniach c. k. kolei wojskowych.

taryfę dla przewozu osób, psów i pakunków podróżnych.

Taryfa ta stosuje się do następujących linii c. k. kolei wojskowych z zastrzeżeniem każdoczesnego odwołania:

Granica We. E.—Iwangorod (wsch.-dw.)—Lublin—Chołm

Granica W. W. E.—Ząbkowice (Sombkowice)

Kazimierz We. E.—Sosnowice (Sosnowice) We. E.

Strzemieszyce We. E.—Gołonóg We. E.—Dąbrowa (Dombrowa) We. E.

Kielce gł. dw.—Częstochowa (Tschenstachau) dw. osob.

Skarzysko—Tomaszów (Tomaschow)

Skarzysko—Nadbrzezie (c. k. państw. kolei)

Lublin—Lubartów

Lublin—Rozwadów (c. k. kolei państw.)

C. k. linie kolei wojskowych na wschod od Chołmu nie są jeszcze dla osób cywilnych i ruchu pakunkowego otwarte.

Za osoby cywilne i pakunki, które za osobnem pozwoleniem przynależnych władz wojskowych wyjątkowo na nieotworzonych liniach dla ruchu cywilnego zostają przewożone, opłaca się za ujechaną przestrzeń przypadającą należytość według od 1. marca obowiązującej osobowej i pakunkowej taryfy.

Wydawanie kart jazdy dopuszczalne jest za przedłożeniem następujących dowodów:

a) do jazdy wewnętrznej obszaru okupowanego „Karta tożsamościowa“ (Identitätskarte).
(§ 2. Rozporządzenie Komendanta Armii z 16. lutego 1915 Nr. 2 V-Bl.)

b) do jazdy z krajów okupowanych po za granicę (i odwrotnie) wymagany według § 4. Rozporządzenia Komendanta Armii z 16. lutego 1915 Nr. 2 V.-Bl.

Karta podróży (Reisepass).

Ta karta podróży (Reisepass) dla osób, którzy do krajów okupowanych jadą, musi być przez Ministerstwo wojny lub Najwyższą Komendę Armii (Quartiermeister-Abteilung des A.O.K.) widowaną, dla osób zaś, które z krajów okupowanych wyjeżdzają przez odnośną Komendę obwodową (Kreiskommando) wystawiona.

Jazda odbywa się pociągami uwidocznionymi na planie jazdy. Zarząd może każdego czasu pawziąć zmianę planu jazdy i wysyłanie pociągów.

Informacye co do połączeń stacyjnych, w których wprost odbywa się załatwienie stron, jakoteż jazdy, ceny przewozu osób, pakunków i psów, zasięgnąć można z rozwieszonych po stacyach tabel cen, jak również z wydanego do wywieszenia „Zawiadomienia Publiczności“.—Taryfa znajduje się na stacyach i jest do przeglądnięcia; oprócz tego jest po cenie 1 K. za pośrednictwem c. i k. stacyi kolei wojskowych, lub Centrali ruchu towarowego w Krakowie i Piotrkowie, jak również przez Centralne miejsce sprzedaży taryf Wiedeń I. Biberstrasse 16 i przez Centralne Biura sprzedaży taryf węg. kolei — Budapest VI. Akademia utca 3 do nabycia.

Tym sposobem ogłoszenie o przewozie osób i pakunków z października 1915 zostaje zniesione.

256.

Zgłosenie środków przewozowych.

§ 1.

Środki przewozowe.

W miarę postanowień tego rozporządzenia muszą być c. i k. Zarządowi wojskowemu na jego żądanie i za stosownem wynagrodzeniem oddane środki przewozowe i części składowe oraz przynależności środków przewozowych (rzędy, uprzęże i przybory dla zwierząt jucznych). Środkami przewozowymi w rozumieniu tego rozporządzenia są wszelkie zwierzęta wierzchowe, juczne i pociągowe, tudzież pojazdy, nadające się do popędu za pomocą motorów lub zwierząt.

§ 2.

Organizacye poboru środków przewozowych.

Dla przeprowadzenia niniejszego rozporządzenia ustanawia się okręgowe Komendy uzupełniające dla poboru koni, które podlegają Jenerał-Gubernatorstwu. Obszar urzędowy każdej Komendy uzupełniającej dla poboru koni obejmuje kilka obwodów.

Ewidencyę i pobór środków przewozowych przeprowadza w każdym obwodzie Komenda obwodowa.

§ 3.

Zgłoszenie.

Posiadacze środków przewozowych obowiązani są zgłosić w Zwierzchności gminnej ilość, rodzaj i przynależności swych środków przewozowych w terminie wyznaczonym przez Komendę obwodową.

Od obowiązku zgłaszania wolne są te środki przewozowe, które służą stale sile zbrojnej Monarchii austryacko-węgierskiej lub c. i k. Zarządowi wojskowemu.

§ 4.

Obowiązek zgłaszania zmian.

Każdy obowiązany do zgłoszenia winien zgłosić w Zwierzchności gminnej każdą zmianę, zaszłą w przedmiocie zgłoszenia i co do stałego pobytu lub stosunków posiadania tego przedmiotu, a to w ciągu tygodnia od chwili zajścia zmiany.

§ 5.

Termin zgłoszenia.

Termin zgłoszenie (§ 3.) będzie obwieszczony w dzienniku urzędowym Komendy obwodowej. Równocześnie będzie to obwieszczenie podane do ogólnej wiadomości przez publiczne wywieszenie lub w inny sposób, odpowiadający zwyczajom miejscowym. Termin zgłoszenia nie może się rozpocząć wcześniej jak na tydzień po rozesłaniu dziennika urzędowego, który zawiera odnośne obieszczenie; termin zgłoszenia trwa dwa tygodnie.

W obwieszczeniu ma być podany dzień i godzina początku i końca terminu zgłoszenia.

§ 6.

Sposób zgłoszenia.

Zgłoszenie odbywa się pisemnie lub ustnie za pomocą kart zgłoszeń.

Zgłoszenia na piśmie wpisuje się na kartce zgłoszeń. Potrzebnych druków dostarczy Zwierzchność gminna bezpłatnie osobom obowiązanym do zgłoszenia. Nadanie na pocztę uważa się za zgłoszenie.

Zgłoszenie ustne uskuteczna się w Zwierzchności gminnej, podając wszystkie daty, potrzebne do wypełnienia kart zgłoszeń.

Karta zgłoszeń, wypełniona na podstawie ustnego zgłoszenia, ma być podpisana przez zgłaszającego i organ urzędowy, który zgłoszenie przyjął.

§ 7.

Załatwienia zgłoszeń.

Karty zgłoszeń mają naczelnicy gmin, po uporządkowaniu według miejscowości, przesłać Komendzie Obwodowej.

Komenda Obwodowa sporządzi na podstawie kart wykaz zgłoszeń według gmin i przeszle go w dwóch egzemplarzach okręgowej Komendzie uzupełniającej dla poboru koni.

§ 8.

Klasyfikacya rozpisanie.

Jenerał-Gubernatorstwo zarządza na podstawie wykazów zgłoszeń przegląd środków przewozowych w celu klasyfikacyi przez komisyę.

Zarządzenie to obwieszcza się w dzienniku rozporządzeń z oznaczeniem czasu i miejsca klasyfikacyi środków przewozowych, które należy komisyi przedstawić.

Obwieszczenie Jenerał-Gubernatorstwa będzie ogłoszone w dziennikach urzędowych Komend Obwodowych, przez publiczne wywieszenie i w inny sposób, odpowiadający zwyczajom miejscowym.

W niedzielę i święta klasyfikacya z reguły się nie odbywa.

§ 9.

Komisya klasyfikacyjna.

Klasyfikacya środków przewozowych odbywa się przez komisyę.

Członkami komisyi są:

1). zastępcy Komendy Obwodowej,

2). naczelnik okręgowej Komendy uzupełniającej dla poboru koni lub jego zastępca.

3). weterynarz,

4). jeden członek Zwierzchności tej gminy, z której środki przewozowe się przedstawia komisyi.

Komendant Obwodu powołuje do każdej komisyi dwóch nieposzlakowanych rzeczoznawców jako ocenicieli. Oceniciele będą zaprzysiężeni przez Komendanta Obwodu i otrzymają dzienne wynagrodzenie wyznaczone przez Jenerał-Gubernatorstwo.

Przewodniczącym komisyi jest najstarszy rangą oficer.

§ 10.

Powody zwolnienia.

Od przedstawienia do klasyfikacyi są wolne:

1). środki przewozowe, potrzebne duszpasterzom, lekarzom i weterynarzom do wykonania ich zawodu na wsi, jednakowoż najwyżej po dwa konie i po jednym pojeździe,

2). środki przewozowe, potrzebne dla celów policyi, policyi zdrowotnej, lub straży ogniowej,

3). ogiery prywatne licencyonowane i klacze, używane stale dla chowu w stadninach prywatnych,

4). konie i inne zwierzęta pociągowe, używane w kopalniach stale pod ziemią,

5). konie i inne zwierzęta pociągowe, które w roku klasyfikacyi nie ukończą, jeszcze trzeciego roku życia,

6). klacze widocznie żrebne począwszy od ósmego miesiąca ciężarności, jeżeli się udowodni zapomocą ważnego poświadczenia, że stanowione były przez ogiera rządowego lub licencyonowanego, tudzież klacze ze źrebiętami w czasie trzech miesięcy stania,

7). konie i inne zwierzęta pociągowe, których z powodu choroby lub niebezpieczeństwa zawleczenia zarazy nie można lub nie wolno wyprowadzać ze stajni.

Powód zwolnienia należy udowodnić równocześnie ze zgłoszeniem (§ 3.). Takie zgłoszenia przekłada się Komendzie Obwodowej wraz z dowodem powodu zwolnienia. Jeżeli nie ma powodu zwolnienia, zarządzi Komenda Obwodowa przedstawienie komisyi. Zarządzenie to jest ostateczne.

§ 11.

Badanie zdatności do celów wojennych i rozstrzygnięcie.

Komisya bada, czy środki przewozowe nadają się do celów wojennych i czy przynależności ich zdatne są do użytku. Rozstrzyga o tem Naczelnik okręgowej Komendy uzupełniającej dla poboru koni lub jego zastępca.

Środki przewozowe klasyfikuje się jako „zdatne“ lub „niezdatne“.

Przeciw klasyfikacyi nie ma środków prawnych.

§ 12.

Oszacowanie.

Każdy środek przewozowy uznany za „zdatny“ będzie oszacowany przez członków komisyi i ocenicieli.

Jeżeli szacujący nie zgodzą się na wartość, oznaczy się ją według przeciętnego oszacowania.

Przeciw oszacowaniu niema środków prawnych.

§ 13.

Karta przeznaczenia.

Dla każdego środka przewozowego uznanego za zdatny, wystawi się kartę przeznaczenia, którą po podpisaniu przez Naczelnika okręgowej Komendy uzupełniającej dla poboru koni wręczy się właścicielowi środka przewozowego.

W karcie przeznaczenia uwidoczni się też przynależność środka przewozowego.

§ 14.

Traktowanie i skutki wystawienia karty przeznaczenia.

Posiadacz środka przewozowego musi przyjąć kartę przeznaczenia, przynosić ją do wszelkich czynności urzędowych, dotyczących środka przewozowego i zwrócić ją na żądanie Komendy Obwodowej.

Od chwili wystawienia karty przeznaczenia musi się wyraźnie uwidocznić we wszystkich dokumentach, tyczących się tego środka przewozowego-zwłaszcza w pozwoleniach wywozu, paszportach bydlęcych, kontraktach kupna,-że tenże jest obdzielony kartą przeznaczenia.

§ 15.

Obowiązek zgłaszania zmian w stanie posiadacza.

Kto nabywa środek przewozowy, obdzielony kartą przeznaczenia, winien przyjąć kartę przeznaczenia i zgłosić w ciągu tygodnia Zwierzchności gminnej przyjęcie i nowe miejsce pobytu środka przewozowego. Zgłoszenie ma zawierać nazwisko i miejsce zamieszkania dawnego i nowego posiadacza.

§ 16.

Ograniczenie ruchu.

Jenerał-Gubernatorstwo może wydać zakaz usuwania środków przewozowych, obdzielonych kartami przeznaczenia, z wszystkich lub pewnych oznaczonych powodów.

§ 17.

Miejsce oddania.

Jenerał-Gubernatorstwo oznacza miejsca, w których należy oddać środki przewozowe i przynależności w razie ich powołania.

Dla każdej gminy ustanawia się z reguły jedno miejsce oddania.

§ 18.

Powołanie.

Powołanie środków przewozowych zarządza Jenerał-Gubernatorstwo. Zarządzenie to ogłasza się w dzienniku rozporządzeń i w dziennikach urzędowych odnośnych Komend obwodowych, oraz przez publiczne wywieszenie i w inny sposób odpowiadający zwyczajom miejscowym.

§ 19.

Przyprowadzenie w celu oddania.

W razie powołania, winien każdy posiadacz środka przewozowego, obdzielonego kartą przeznaczenia, przyprowadzić lub kazać przyprowadzić go wraz z przynależnością w oznaczonym czasie na miejsce oddania.

Od przyprowadzenia zwolnione są te środki przewozowe, co do których zaszedł po klasyfikacyi jeden

z powodów zwolnienia, określonych w § 10 pod punktami 6 lub 7.

Powód zwolnienia musi być w każdym razie udowodniony w Komendzie Obwodowej przed terminem oddania.

§ 20.

Wyposażenie środków przewozowych, które mają być oddane.

Zwierzęta wierzchowe, juczne i pociągowe winny być przyprowadzone podkute w sposób w kraju praktykowany, z nakryciem (kocem), postronkiem oraz przynależnościami, wykazanemi w karcie przeznaczenia, pojazdy zaś wyposażone według specyalnych wskazówek Jenarał-Gubernatorstwa.

Dla zwierząt wierzchowych, jucznych i pociągowych należy wziąć zapas paszy potrzebny na pięć dni.

Wynagrodzenie za zapasy będzie uregulowane w drodze rozporządzenia Jenerał-Gubernatorstwa.

Koszta przewozu i wyżywienia do miejsca oddania ponosi o ile nie wydano specyalnych zarządzeń, posiadacz.

§ 21.

Przyjęcie lub nieprzyjęcie środków przewozowych.

Środki przewozowe bada na miejscu oddania funkcyonaryusz, przeznaczony przez Komendę Obwodową i obejmuje je, jeżeli są zdatne do celów wojennych (zdatne do użytku).

Objęcie potwierdza się na karcie przeznaczenia.

Na podstawie tego potwierdzenia wypłaca się wynagrodzenie.

Sposób wypłaty i termin, w którym wypłata ma nastąpić, będą ustalone w drodze rozporządzenia Jenerał Gubernatora.

Środki przewozowe nieprzyjęte będą zwrócone posiadaczowi.

Za transport powrotny przyznaje się odpowiednie wynagrodzenie.

§ 22.

Upoważnienie do wydania rozporządzeń wykonawczych.

Jenerał-Gubernator jest upoważniony do wydania wszelkich zarządzeń i rozporządzeń, potrzebnych dla skutecznego przeprowadzenia tego rozporządzenia i dla zużytkowania środków przewozowych dla celów wojskowych przyczem należy o ile możności strzedz istotnych potrzeb ludności i interesów komunikacyi.

§ 23.

Postanowienie karne.

Przekroczenie tego rozporządzenia lub przepisów wydanych na jego podstawie karane będą - o ile czyn nie podpada pod surowszą karę - przez Komendę Obwodową grzywną do trzech tysięcy koron lub aresztem do trzech miesięcy. Obok grzywny można nałożyć karę aresztu do jednego miesiąca.

§ 24.

Wejście w życie.

Niniejsze rozporządzenie weszło w życie z dniem 1. Stycznia 1916.

257.

Otwarcie etapowych urzędów pocztowych i telegraficznych dla ruchu prywatnego.

Dopuszczone są:

a) do nadawania w myśl § 9, 1-7 i § 19 rozporządzenia: karty korespondencyjne, listy otwarte, druki (gazety), próbki towarowe, przekazy pocztowe i wpłaty do pocztowej kasy oszczędności w obrocie czekowym, listy otwarte z podaniem wartości i telegramy.

b) do odbioru w myśl § 10, 1-7 i 10 rozporządzenia: karty korespondencyjne, listy otwarte i zamknięte, druki (gazety), próbki towarowe, listy z podaniem wartości, przekazy pocztowe, paczki bez podania wartości do 5 kg. i telegramy.

258.

Dopuszczenie pocztowych przesyłek, pakietów za pobraniem z Monarchii do obszaru okupowanego w Polsce.

Wskutek rozporządzenia Naczelnego Wodza Armii z 24. lutego 1916. można nadawać pakiety do wartości 100 Kor. z Monarchii do obszaru okupowanego w Polsce pod następującymi warunkami:

1) Co do zewnętrznego oznaczenia, co do dołączenia adresu przesyłkowego, połączonego z przekazem pocztowym dla kwoty pobrania, dalej co do adresowania tego przekazu pocztowego nie do miejsca nadania, lecz do jakiejś innej miejscowości, albo do jakiejś pocztowej kasy oszczędności, lub innej instytucyi kredytowej, obowiązują miejscowe przepisy miejsca nadania.

2) Należytość za pobranie wynosi 2 h. od każdych 4 K. pobrać się mających, najmniej jednak 12 h. i ma być uiszczona tak samo, jak inne należytości przesyłkowe przy nadaniu.

3) Co się tyczy warunków opłaty i przesyłki i opłaty cła, mają zastosownie odnośnie do pakietów za pobraniem ogólne przepisy o przesyłaniu pakietów do obszaru okupowego.

4) Termin dla podjęcia przesyłek za pobraniem ustanawia się przy etapowych urzędach pocztowych na 15 dni po nadejściu przesyłki, wzgl. po doręczeniu awiza.

5) Żądanie opuszczenia lub obniżenia kwoty pobrania są niedopuszczalne.

6) Poręką za pakiety za pobraniem przyjmuje się tak samo, jak inne pakiety.

Za pobranie ciężące na .przesyłce odpowiada zakład pocztowy obszaru okupowanego tylko o tyle, o ile przesyłka została adresatowi doręczona, a kwotę pobraną reklamowano w ciągu 6 miesięcy od dnia nadania przesyłki.

259.

Gips.

Już od lat dwóch odjętą została tutejszemu gospodarstwu możność sprowadzania w dostatecznej ilości niezbędnych dla produktów rolnych pokarmów odżywczych.

Przedewszystkiem bardzo uszczuplony stan bydła spowodował, że obornika wytwarza się mniej niż potrzeba. Sprowadzenie obecnie środków nawozowych w dostatecznej ilości jest utrudnione, a nawet i wybór tychże się zmniejszył.

Nadarza się jednak, przedewszystkiem rolnikom okręgu buskiego, sposobność owe niedomagania w znacznej części usunąć.

Tą właśnie pomoc znajduje się w znacznych pokładach gipsu, który w surowym, zmielowym stanie może być dla celów nawozowych użyty.

Zbytecznem jest wykazywać działanie gipsu w ziemi, bo to jest rolnikom dobrze znane.

Na to się tylko zwraca uwagę, że gipsu używa się i jako środka konserwującego nawóz stajenny, jak również jako bezpośredniego nawozu.

Dla tutejszych ziem wskazane jest wydatne nawożenie gipsem, gdyż nieprzepuszczalne w części podglebie powoduje zakwaszenie roli. W takiej ziemi nie mogą się należycie udawać rośliny i tu właśnie ma miejsce neutralizacya przez użycie nawozu zawierającego wapno.

Wszystkie dotyczące kwestyi tej pytania, odpowie jak najmniej udzieli wyjaśnień co do sprowadzania i użycia gipsu, referent dla spraw rolniczych codziennie (z wyjątkiem niedziel i świąt) od godz. 9 - 12 przed południem.

260.

Wyrób stampilii.

Przymus koncesyjny ustanowiony w § 158 ros. ustawy cenzurowej dla drukarń i tym podobnych przemysłów, został rozszerzony na wyrób stampilii i nalepek pieczątkowych.

Do udzielenia koncesyi kompetentne są c. i k. Komendy Obwodowe.

261.

Zapobieżenie spustoszeniu przez kornik.

W myśl rozporządzenia c. i k. Wojskowego Generał Gubernatorstwa Nr. 17.323 z 10. kwietnia 1916 wzywa się właścicieli lasów aby natychmiast spowodowali odpowiednie obrobienie i obnażenie z kory zrąbanych drzew szpilkowych względnie, usunięcie wierzchołków i gałęzi.

W razie niestosowania się właścicieli lasów prywatnych do tego rozkazu, c. i k. Komenda Obwodowa zarządzi potrzebne roboty przez organy żandarmeryi na koszt przeciwdziałających.

262.

Zakład kąpielowy w Busku.

Z dniem 1 czerwca b. r. został zakład kąpielowy w Busku w Królestwie Polskiem oddany do użytku ludności cywilnej. Z powodu niezwykle wielkich wydatków na odnowienie budynków i wielkich kosztów prowadzenia i utrzymania zakładu i parku musiano także odpowiednio uregulować ceny za kąpiele i zaprowadzić na nowo taksy kąpielowe, zeszłego roku nie pobierane.

Na sezon kąpielowy 1916. t. j. od 1. czerwca do 30 września ustanowiono następujące ceny:

	K.	h.	
1 czysta kąpiel w wannie I klasy	1 K.	50 h.	przy abonamencie 10 kąpieli z 20 dniowym okresem czasu ceny o 20% zniżone
1 „ „ „ „ II „	1 „	30 „	przy abonamencie 10 kąpieli z 20 dniowym okresem czasu ceny o 20% zniżone
1 kąpiel parowa . . .	2 „	— „	przy abonamencie 10 kąpieli z 20 dniowym okresem czasu ceny o 20% zniżone
1 natrysk z jednego aparatu .	— „	60 „	przy abonamencie 10 kąpieli z 20 dniowym okresem czasu ceny o 20% zniżone
1 „ „ kilku aparatów .	— „	90 „	przy abonamencie 10 kąpieli z 20 dniowym okresem czasu ceny o 20% zniżone
1 komb. natrysk i kąpiel w wannie w sali natryskowej	2 „	— „	przy abonamencie 10 kąpieli z 20 dniowym okresem czasu ceny o 20% zniżone
1 kąpiel siarczana I klasy .	2 „	30 „	przy abonamencie 10 kąpieli z 20 dniowym okresem czasu ceny o 20% zniżone
1 „ „ II „ . .	2 „	— „	przy abonamencie 10 kąpieli z 20 dniowym okresem czasu ceny o 20% zniżone
1 kąpiel błotna I stopnia .	4 „	80 „	przy abonamencie 10 kąpieli z 20 dniowym okresem czasu ceny o 10 0/0 zniżone.
1 „ „ II „ średnia	5 „	80 „	przy abonamencie 10 kąpieli z 20 dniowym okresem czasu ceny o 10 0/0 zniżone.
1 „ „ III „ silna	6 „	80 „	przy abonamencie 10 kąpieli z 20 dniowym okresem czasu ceny o 10 0/0 zniżone.
1 „ w kwasie węglowym I kl.	3 „	50 „	przy abonamencie 10 kąpieli z 20 dniowym okresem czasu ceny o 10 0/0 zniżone.
1 „ „ „ „ II „	3 „	30 „	przy abonamencie 10 kąpieli z 20 dniowym okresem czasu ceny o 10 0/0 zniżone.
Należytość za wypożyczenia prześcieradła	— „	50 „	
Należytość za wypożyczenie ręcznika	— „	30 „	
Należytość za wypożyczenie fartuszka kąpielowego . .	— „	20 „	
Mydło (kawałek) . . .	— „	40 „	

Masaże przez 2 wyszkolonych maserów, według rozp. lekarskiego

Taksa kuracyjna dla obcych po 24. godz. pobycie . . .	12 K.	— h.	
Taksa kuracyjna dla mieszkańców Busk	6 „	— „	
Jednorazowy wstęp do ogrodu	— „	20 „	
„ „ „ „ w soboty i niedziele . .	— „	30 „	

W czasie uroczystości, reunionów, i t. d. będzie w każdym wypadku oznaczona cena za kartę wstępu.

Karty wstępu do parku na cały sezon do 30. września br. (z wyjątkiem reunionów, uroczystości, i t. d.) 10 Koron.

263.

Pobór podatku spożywczego od drożdzy prasowanych krajowych jak i zagranicznych, zapałek tutek i papierków cygaretowych.

Na podstawie rozporządzenia c. i k. Naczelnej Komendy Armii z dnia 17. kwietnia 1916. M. V. Nr. 28. 432|P. i na zasadzie artykułu 43 i 48 Konwencyi hagskiej zarządza się dodatkowo do tutejszego rozporządzenia z dnia 9. grudnia 1915. Dz. rozp. IV. część Nr. 13 co następuje:

I. Od drożdzy prasowanych, tak krajowych jak i zagranicznych, pobierać się będzie opłaty spożywcze według jednostajnej stopy, podobnie jak w niemieckim obszarze okupacyjnym, po 32 (trzydzieści dwie) kopiejek od jednego funta rosyjskiego.

Opodatkowanie to uskuteczniać się będzie za pomocą banderoli. Drożdze prasowane, wytworzone na obszarze okupowanym, będą banderolowane ściśle wedle przepisów obowiązującej rosyjskiej ustawy akcyzowej.

Urzędy cłowe przekazywać będą sprowadzone z zagranicy drożdze, celem podania ich obanderolowaniu, do Oddziału Straży skarbowej w Strzemieszycach, gdzie austryacko-węgierski Związek kartelowy posiada główny skład do formowania i pakowania drożdzy.

II. Znosi się pobór opłat spożywczych od wprowadzonych z zagranicy zapałek tutek i papierosów cygaretowych aż do czasu poddania tychże opodatkowaniu także i na niemieckim obszarze okupacyjnym.

Nie będą również pobierane opłaty spożywcze od wyrobionych w kraju tutek i bibułek cygaretowych, ponieważ na razie sprowadzony z zagranicy papier cygaretowy w balach i kręgach dopiero na obszarze okupowanym przerabia się na tutki i książeczki cygaretowe.

Artykuły te są oclone, a w cle mieści się i opłata konsumcyjna.

III. Rozporządzenie to weszło w życie dnia 15. maja 1916.

264.

Monopol spirytusowy i wódczany oraz zwalczanie pijaństwa.

I. Rozdział.

Monopol spirytusowy i wódczany.

Monopol przywozu i sprzedaży.

Przywóz spirytusu i wódki do obszaru okupowanego oraz sprzedaż spirytusu i wódki w tym obszarze zastrzega się na rzecz c. i k. Zarządu wojskowego.

Pod nazwą spirytusu rozumieć należy wszelkie pędzone płyny wyskokowe, pod nazwą wódki wszelkie płyny tego rodzaju, które z dodatkiem lub bez dodatku służyć mogą za napój,

Wyjątki z pod monopolu.

Jenerał-Gubernatorstwo może postanowić w drodze rozporządzenia, że pewne rodzaje spirytusu lub wódki

wyjęte są wogóle z pod monopolu przywozu i sprzedaży, lub że przywóz i sprzedaż ich może być pewnym osobom na ich prośbę pozwoloną.

Przywóz spirytusu lub wódki do obszaru okupowanego przez c. i k. Zarząd wojskowy wolny jest od cła.

Przywóz dla celów, określonych w § 4, punkt 1, 2, 3 i 6 ordynacyi cłowej (rozporządzenie Naczelnego Wodza armii z 31. maja 1915, Nr. 15 Dz. rozp.) nie ulega żadnym ograniczeniom.

Wywóz spirytusu lub wódki z obszaru okupowanego jest zakazany; wyjątków od tego zakazu udziela Jenerał-Gubernatorstwo lub organa upoważnione do tego rozporządzeniem Jenerał-Gubernatorstwa.

Upoważnienia do sprzedaży spirytusu lub wódki.

C. i k. Zarząd wojskowy może upoważnić pewne osoby do sprzedaży spirytusu lub wódki przez udzielenie koncesyi na handel spirytusu lub wódki w miarę postanowień II. rozdziału.

Koncesya zastępuje także pozwolenie zakupna (§ 4 rozporządzenia Naczelnego Wodza armii z 15. grudnia 1915, Nr. 47 Dz. rozp.)

Ustanowienie cen.

Ceny sprzedaży spirytusu lub wódki ustanawia Jenerał-Gubernatorstwo w drodze rozporządzenia, rodzaje spirytusu lub wódki, wyjęte ogólne na podstawie § 2 z pod monopolu przywozu i sprzedaży, mogą być także wyjęte z pod ustanowionej ceny.

Jenerał-Gubernatorstwo postanawia po jakich cenach producent musi oddać spirytus i wódkę c. i k. Zarządowi wojskowemu i ustala ceny, po jakich c. i k. Zarząd wojskowy odstępuje je handlarzom. Te ostatnie ceny mają być za wódkę uiszczone w złocie: Jenerał-Gubernatorstwo może w wypadkach godnych uwzględnienia zezwolić na inny sposób zapłaty.

Uchyla się wszelkie pośrednie opłaty od fabrykacyi lub od sprzedaży spirytusu lub wódki, wprowadzonej lub nabytej przez c. i k. Zarząd wojskowy.

II. Rozdział.

Postanowienia przemysłowe.

Władza koncesyonująca, dokument koncesyjny.

Do prowadzenia handlu spirytusem lub wódką potrzebne jest pozwolenie (koncesya) Komendy Obwodowej, w której okręgu urzędowym przedsiębiorstwo ma być prowadzone.

Koncesya może być także nadaną dla handlu pewnymi rodzajami spirytusu lub wódki, albo dla pewnych rodzajów przemysłu,

w szczególności:

1. dla handlu takimi rodzajami spirytusu lub wódki, których sprzedaż wyjęta jest z pod monopolu c. i k. Zarządu wojskowego (§ 2),
2. dla handlu takimi rodzajami spirytusu lub wódki, których sprzedaż podpada pod monopol c. i k. Zarządu wojskowego (§ 4),
3. dla wyszynku wódki lub handlu wódką w ilościach mniejszych niż pięć litrów.

Pozwolenie wystawia się w formie dokumentu (dokument koncesyjny).

Posiadacz koncesyi.

Koncesyi udziela się tylko osobom godnym zaufania i nienagannego prowadzenia, które posiadają odpowiednie ogólne i kupieckie wykształcenie.

Prowadzenie przedsiębiorstwa przez dzierżawcę jest zakazane. Prowadzenie przedsiębiorstwa przez zastępcę na rachunek posiadacza koncesyi wymaga pozwolenia Komendy Obwodowej. Zastępca musi odpowiadać warunkom pierwszego ustępu.

Po śmierci posiadacza koncesyi może być przemysł prowadzony na podstawie dawnego dokumentu koncesyjnego na czas wdowieństwa na rachunek wdowy, która żyła z nim aż do jego śmierci we wspólnem gospodarstwie domowem, lub na rachunek małoletnich potomków uprawnionych do dziedzictwa aż do ich pełnoletności; o tem należy donieść Komendzie Obwodowej i wyznaczyć w razie potrzeby odpowiedniego zastępcę w myśl poprzedniego ustępu.

Wyszynk wódki.

Koncesyi na wyszynk wódki (§ 6, punkt 3) udziela się tylko takim kompetentom, którzy na podstawie innych uprawnień przemysłowych trudnią się w tymsamym lokalu podawaniem potraw i wyszynkiem innych napojów.

Gospodarze, o których mowa w pierwszym ustępie, mogą podawać gościom w lokalu gospodnim wódkę w naczyniach niezamkniętych tylko w ilościach najwyżej do jednej ósmej litra.

Zresztą wolno spirytus i wódkę sprzedawać tylko w naczyniach zamkniętych według zwyczajów handlowych, podawanie tylko napojów do spożycia w lokalu sprzedaży nie jest dozwolone.

Lokal przedsiębiorstwa.

Na podstawie tej samej koncesyi może być handel spirytusem lub wódką prowadzony tylko w jednej gminie i tylko w lokalach wymienionych w dokumencie koncesyjnym.

O przesiedlenie w obrębie tej samej gminy należy donieść Komendzie Obwodowej przynajmniej na tydzień przed otwarciem handlu w nowym lokalu. Przesiedlenie handlu wódką (§ 9) wymaga zatwierdzenia Komendy Obwodowej.

Rodzaj i rozmiary przedsiębiorstwa.

Dokument koncesyjny ustanawia rodzaj i rozmiary przedsiębiorstwa, zwłaszcza rodzaje przedsiębiorstwa, wyliczone w § 6 pod 1, 2, i 3, oraz, czy towar może być oddawany tylko handlarzom, czy także wprost konsumentom.

Nadzór Władz.

Prowadzenie handlu spirytusem i wódką stoi pod nadzorem Władzy.

Organom, powołanym do wykonywania tego nadzoru, musi być dozwolony wstęp do lokali przedsiębiorstwa, ich przeszukiwanie i wgląd do ksiąg handlowych i innych zapisków o handlu spirytusem lub wódką.

Komendant obwodu może zarządzić, aby lokale, w których sprzedaje się wódkę, były zamknięte w pewne dnie lub o pewnych godzinach.

Zakazne rodzaje sprzedaży.

Używanie automatów do sprzedaży wódki jest zakazane.

Substancye niepłynne, przeznaczne wyłącznie do fabrykacyi wódki, wolno sprzedawać tylko przemysłowcom, uprawnionym do fabrykacyi wódki. Trzymanie takich substancyi w lokalach handlowych ogólne dostępnych jest zakazane.

Apteki.

Sprzedaż pewnych rodzajów spirytusu lub wódki w aptekach na polecenie lekarskie nie podpada pod przepisy tego rozdziału.

Aptekarze uprawnieni są bez koncesyi z § 4 do sprzedawania spirytusu i wódek, dopuszczonych według przepisów sanitarnych do sprzedaży w aptekach.

III. Rozdział.

Postanowienia prawno-prywatne.

Niezaskarżalność należytości dłużnych za wypite napoje wyskokowe.

Roszczenia powstałe ze sprzedaży wódki i innych napojów wyskokowych konsumentom nie są zaskarżalne, jeżeli dłużnik w czasie powstania późniejszego roszczenia nie był jeszcze uiścił dawniejszego długu takiego samego rodzaju, należącego się temu samemu wierzycielowi.

Roszczenia powstałe z kilkakrotnego podawania wspomnianych napojów temu samemu gościowi w czasie jego nieprzerwanego pobytu w gospodzie lub zamieszkania w tym samym domu zajezdnym, uważa się za jednolite roszczenie.

Długów, niezaskarżalnych w myśl ustępu 1, nie można też potrącać z wierzytelności dłużnika.

Nieważność umów.

Nieważne są:

umowy, dotyczące zastawu i poręczenia dla roszczeń, które według § 14 nie mogą być zaskarżone;

umowy najmu robotników, mocą których robotnik ma otrzymać pędzone napoje wyskokowe na rachunek płacy.

IV. Rozdział.

Postanowienia karne.

Podawanie napojów wyskokowych niedorosłym i pijakom.

Nie wolno:

1. przy wyszynku lub handlu napojami wyskokowymi podawać lub pozwalać podawać tych napojów niedorosłemu dla jego własnego użytku,

2. częstować lub pozwalać częstować niedorosłego napojami wyskokowymi tego rodzaju, w takiej ilości, lub tak często, że użycie ich może oddziałać na jego zdrowie lub rozwój fizyczny,

3. pozwalać niedorosłemu, nad którym się ma nadzór, używać napojów wyskokowych tego rodzaju, w takiej ilości lub tak często, że użycie ich może szkodliwie oddziałać na jego zdrowie lub rozwój fizyczny,

4. podawać lub pozwalać podawać napojów wyskokowych osobie widocznie nietrzeźwej.

Zakaz podawania napojów wyskokowych pewnym osobom.

Komenda Obwodowa lub Naczelnik gminy do tego przez Komendę Obwodową upoważniony mogą wydać zakaz podawania napojów wyskokowych pewnym osobom. Zakaz ten będzie ogłoszony w sposób zwyczajem przyjęty w obrębie, w którym obowiązuje.

Obejście niezaskarżalności należytości za wypite napoje wyskokowe.

Umowy nieważne.

Nie wolno:

1. kazać sobie wystawiać przez dłużnika pretensyi niezaskarżalnej w myśl § 14, lub przez członków jego rodziny, dalej przez osobę dającą mu zastaw lub porękę (§ 15), dokumentu, który nie zawiera tytułu zobowiązania lub zawiera nieprawdziwy tytuł, a ma na celu obejście niezaskarżalności, zakazu potrącania lub nieważności zastawu lub poręki,

2. zapewniać sobie wypełnienie niezaskarżalnej pretensyi, wynikłej ze sprzedaży napojów wyskokowych, przez odebranie słowa honoru, przysięgi lub podobnego zapewnienia,

3. zawierać z robotnikiem umowy, która w myśl § 15 jest nieważną.

Kompentecya karna i wymiar kar.

Przekroczenia niniejszego rozporządzenia lub przepisu, wydanego na jego podstawie, będą o ile nie podpadają pod surowszą karę,-karane przez Komendę Obwodową grzywną do pięciu tysięcy koron lub aresztem do sześciu miesięcy.

Obok kary aresztu może być nałożona grzywna do trzech tysięcy koron.

V. Rozdział.

Postanowienia ogólne i końcowe.

Upoważnienie do wydania zarządzeń wykonawczych.

Jenerał-Gubernator upoważniony jest do wydania wszelkich rozporządzeń i do stworzenia wszelkich urządzeń, potrzebnych dla przeprowadzenia monopolu spirytusowego i wódczanego.

Zarządzenia przymusowe.

Koncesya na handel spirytusem lub wódką może być każdej chwili cofniętą.

Koncesya musi być cofniętą, jeżeli odpadną warunki co do godności zaufania i nienaganności posiadacza koncesyi, lub jeżeli przy prowadzeniu przedsiębiorstwa nie dotrzymano niniejszego rozporządzenia lub przepisu, wydanego na jego podstawie, mimo powtórnego ukarania i przestrogi urzędowej.

Dla zapewnienia skutku może Komenda Obwodowa zamknąć przymusowo lokal przedsiębiorstwa i zarządzić zajęcie towarów.

Postanowienia przejściowe.

Zapasy spirytusu i wódki, znajdujące się w obszarze okupowanym, przeznaczone na sprzedaż, a nie wprowadzone lub nabyte przez c. i k. Zarząd wojskowy, mogą być sprzedane bez pozwolenia c. i k. Zarządu wojskowego tylko do 15. maja 1916. o ile nie zostały przed tym dniem zgłoszone w Komendzie Obwodowej, w której okręgu urzędowym są zamagazynowane.

Zgłaszający otrzymuje potwierdzenie zgłoszenia.

Zapasy niezgłoszone mogą być sprzedane bez pozwolenia c. i k. Zarządu wojskowego do 1. lipca 1916. Zapasy niesprzedane do tego czasu obejmuje c. i k. Zarząd wojskowy po cenach umówionych lub po cenach, po jakich odstępuje się spirytus lub wódkę handlarzom (§ 5 ust. 2.).

Uprawnienia przemysłowe.

Handel zapasami, o których mowa w § 22, oraz handel tymi rodzajami spirytusu lub wódki, które są wyjęte z pod monopolu sprzedaży, może się odbywać bez koncesyi przepisanej w § 6, jeżeli handlarz w czasie wejścia w życie tego rozporządzenia był uprawniony do tego na mocy poprzednio nabytych uprawnień przemysłowych.

Uchylenia dawniejszych przepisów.

Uchyla się przepisy rosyjskie, tyczące się przedmiotów uregulowanych w niniejszem rozporządzeniu, w szczególności bonifikacye przy wywozie spirytusu lub wódki.

Pierwszy ustęp nie dotyczy zwrotu uiszczonych podatków.

Wejście w życie.

Niniejsze rozporządzenie weszło w życie z dniem 1. maja 1916.

265.

Rozporządzenie.

dotyczące monopolu cukrowego i przymusu koncesyjnego dla handlu cukrem.

I. Rozdział.

Monopol cukrowy.

§ 1.

Monopol przywozu i sprzedaży.

Przywóz cukru do obszaru okupowanego i sprzedaż cukru w obrębie tego obszaru zastrzega się na rzecz

c. i k. Zarządu wojskowego.

Pod nazwą „cukier“ rozumieć należy cukier buraczany.

§ 2.

Przywóz.

Przywóz cukru do obszaru okupowanego przez c. i k. Zarząd wojskowy jest wolny od cła.

Przywóz dla celów określonych w § 4, punkt 1, 2, 3 i 6 ordynacyi cłowej (rozporządzenie Naczelnego Wodza armii z 31. maja 1916, Nr. 15 Dz. rozp.), nie ulega żadnym ograniczeniem

§ 3.

Upoważnienia do sprzedaży cukru.

C. i k. Zarząd wojskowy może upoważnić pewne osoby do sprzedaży cukru, udzielając im koncesyi na handel cukrem.

Koncesya zastępuje także pozwolenie zakupna (§ 4 rozporządzenia Naczelnego Wodza armii z 15. grudnia 1915, Nr. 47 Dz. rozp.).

§ 4.

Ustanowienie cen.

Ceny sprzedaży cukru będą ustanowione w drodze rozporządzenia Jenerał-Gubernatorstwa.

Jenerał-Gubernatorstwo postanawia, po jakich cenach producent musi oddać cukier c. i k. Zarządowi wojskowemu, i ustala ceny, po których c. i k. Zarząd wojskowy odstępuje cukier handlarzom.

Uchyla się wszelkie pośrednie opłaty od fabrykacyi lub sprzedaży cukru.

II. Rozdział.

Koncesya na handel cukrem.

§ 5.

Władza koncesyonująca i dokument koncesyjny.

Koncesyi na handel cukrem (§ 3) udziela Komenda Obwodowa, w której obrębie urzędowym przedsiębiorstwo ma być prowadzone.

Pozwolenie wystawia się w formie dokumentu (dokument koncesyjny).

§ 6.

Posiadacz koncesyi.

Koncesyi udziela się tylko osobom godnym zaufania i nienagannego prowadzenia, które posiadają odpowiedne ogólne i kupieckie wykształcenie.

Prowadzenie przedsiębiorstwa przez dzierżawcę jest zakazane. Prowadzenie przedsiębiorstwa przez zastępcę na rachunek posiadacza koncesyi wymaga pozwolenia Komendy Obwodowej. Zastępca musi odpowiadać warunkom pierwszego ustępu.

Po śmierci posiadacza koncesyi może być przemysł prowadzony na podstawie dawnego dokumentu koncesyjnego na czas wdowieństwa na rachunek wdowy, która żyła z nim aż do jego śmierci we wspólnem gospodarstwie domowem, lub na rachunek małoletnich potomków uprawnionych do dziedzictwa aż do osiągnięcia pełnoletności; o tem należy donieść Komendzie Obwodowej i wyznaczyć w razie potrzeby odpowiedniego zastępcę w myśl poprzedniego ustępu.

§ 7.

Lokal przedsiębiorstwa.

Na podstawie tej samej koncesyi może być handel cukrem prowadzony tylko w jednej gminie i tylko w lokalach wymienionych w dokumencie koncesyjnym.

O przesiedleniu w obrębie tej samej gminy należy donieść Komendzie Obwodowej przynajmniej na tydzień przed otwarciem handlu w nowym lokalu.

§ 8.

Rodzaj i rozmiary przedsiębiorstwa.

Dokument koncesyjny ustanawia rodzaj i rozmiary przedsiębiorstwa, zwłaszcza, czy towar może być oddawany tylko drobnym handlarzom, czy także wprost konsumentom.

§ 9.

Nadzór Władz.

Prowadzenie handlu cukrem stoi pod nadzorem Władzy.

Organom, powołanym do wykonywania tego nadzoru, musi być dozwolony wstęp do lokali przedsiębiorstwa, ich przeszukiwanie i wgląd do ksiąg handlowych i innych zapisków o handlu cukrem.

III. Rozdział.

Postanowienia ogólne i końcowe.

§ 10.

Upoważnienie do wydania zarządzeń wykonawczych.

Jenerał-Gubernator upoważniony jest do wydania wszelkich rozporządzeń i do stworzenia wszelkich urządzeń, potrzebnych dla przeprowadzenia monopolu cukrowego.

§ 11.

Postanowienia karne.

Przekroczenia niniejszego rozporządzenia lub przepisu, wydanego na jego podstawie, będą — o ile nie podpadają pod surowszą karę — karane przez Komendę Obwodową grzywną do pięciu tysięcy koron lub aresztem do sześciu miesięcy.

Obok kary aresztu może być nałożona grzywna do trzech tysięcy koron.

§ 12.

Zarządzenia przymusowe.

Koncesya może być każdej chwili cofniętą.

Koncesya musi być cofniętą, jeżeli odpadną warunki co do godności zaufania lub nienaganności posiadacza koncesyi, lub jeżeli przy prowadzeniu przedsiębiorstwa nie dotrzymano niniejszego rozporządzenia lub przepisu, wydanego na jego podstawie, mimo powtórnego ukarania i przestrogi urzędowej.

Dla zapewnienia skutku może Komenda Obwodowa zamknąć przymusowo lokal przedsiębiorstwa i zarządzić zajęcie towarów.

§ 13.

Niniejsze rozporządzenie weszło w życie z dniem 15. maja 1916.

Postanowienia dodatkowe.

Zaprowadzenie kart cukrowych ma na celu zaopatrzyć wszystkich mieszkańców powiatu regularnie w cukier. Mieszkańcy Buska, Nowego Korczyna, Stopnicy, Pacanowa, Oleśnicy, Szydłowa. Kurozwęk, miasta Chmielnika, i zakładu kąpielowego Solec (podczas sezonu) żandarmerya i straż skarbowa otrzymają miesięcznie na głowę po półtora funta polskiego cukru. Wszyscy inni mieszkańcy powiatu po jednym funcie cukru na głowę.

Karty cukrowe ma każda głowa rodziny, lub jego następca odebrać dla siebie i członków swej rodziny u burmistrza, wójta względnie sołtysa. Każda karta cukrowa opiewa na dwa miesiące składa się z dwóch kuponów po jednym na każdy miesiąc. Dla mieszkańców miast i miasteczek wyżej wymienionych wydany będzie kupon dodatkowy. Każda karta cukrowa jest zaopatrzona pieczęcią c. i k. Komendy Obwodowej i pieczęcią gminną.

Koncesyonowane detailiczne handle cukru zostaną w najbliższych dniach ustanowione w każdej gminie i przez wójtów do publicznej wiadomości podane. Koncesyonowani drobni handlarze cukru są zobowiązani sprzedać cukier posiadaczowi karty cukrowej po odcięciu odnośnego kuponu miesięcznego za ustanowioną cenę i w ustanowionej wysokości. Cena cukru krystalicznego nierafinowanego za 1 polski funt wynosi 76 hal. za 1 funt polski cukru rafinowanego 80 hal. Sprzedaż cukru bez kart cukrowych jest surowo zabronioną.

Właściciele koncesyonowanych drobnych handli cukru zbierają kupony otrzymane za sprzedany cukier, odwożą miesięcznie te kupony koncesyonowanym hurtowym handlarzom cukru, a ci wydają im odpowiednią ilość cukru, stosownie do oddanych kart cukrowych na następny miesiąc za zapłatą.

Wszelkie nadużycie kart cukrowych jako to: zfałszowanie, kupno lub sprzedaż karty cukrowej, fałszywe podanie ilości członków rodziny, celem uzyskania większej ilości cukru podlega surowej karze.

266.

Zmiany w sądownictwie.

Rozporządzenie Nacz. Wodza z 9. maja b. r. Dz. rozp. Nr. 58 restytuje trybunały cywilne w miastach gubernialnych w dawnym ich ustroju. Sądy gminne są zrównane ze sądami pokoju i temsamem rozszerzony jest ich zakres działania.

Takie sądy gminne będą odtąd używały historycznej nazwy „sąd pokoju“. Drugą instancyą dla sądów pokoju jest sąd obwodowy w każdym obwodzie. O środkach prawnych przeciw rozstrzygnięciom trybunałów orzeka sąd apelacyjny przy Jen. Gubernatorstwie.

We wszystkich tych instancyach przewidziany jest udział obywateli kraju w wykonywaniu judykatury. C. i k. Zarząd wojskowy przyznaje ludności znacznie szerszy zakres działania w wykonaniu sądownictwa, niż ten, jaki istniał poprzednio za czasu pokoju. Rząd okazuje w ten sposób zaufanie, jakie żywi do ludności. Przez swoich przedstawicieli, powołanych na urząd sędziowski ma społeczeństwo uzyskać wgląd w wykonywaniu sądownictwa i utwierdzić się w przekonaniu, że miarodajnymi wskaźnikami w urządzeniu sądownictwa są wyłącznie dobro kraju i zapewnienie bezstronnego wymiaru sprawiedliwości. Takie przeświadczenie musiała zresztą już i dotychczasowa działalność sądów w czasie okupacyi upowszechnić.

Zarząd wojskowy oczekuje, iż społeczeństwo na okazane mu zaufanie odpowie równą ufnością i liczy na to, że osobistości powołane na urząd sędziowski będą współdziałały chętnie i ufnie wraz ze sędziami koronnymi, mając na oku dobro ogółu. Celem poprawy i pogłębienia działalności w sprawach opieki wezwie zarząd sądownictwa niebawem także szersze koła społeczeństwa do współdziałania.

267.

Sądownictwo.

Artykuł I.

Organizacya sądownictwa.

Sądownictwo, o ile nie jest przekazane Sądom wojskowym (polowym), sprawują po części Sądy pokoju w pierwszej instancyi, a Sądy Komend obwodowych w drugiej instancyi (sądownictwo niższe), po części zaś Trybunały w pierwszej instancyi a Sąd apelacyjny Jeneral-Gubernatorstwa w drugiej instancyi (sądownictwo wyższe).

Artykuł II.

Sądownictwo niższe.

a) Sądy pokoju.

§ 1.

Sądy pokoju wstępują w miejsce dotychczasowych Sądów gminnych i Sądów pokoju.

Każdy sąd pokoju sprawuje w swoim okręgu urzędowym sądownictwo we wszystkich sprawach, w których dotychczas właściwym był Sąd gminny lub Sąd pokoju.

Sędziów pokoju, ławników i sekretarzy mianuje Komendant obwodu, który może ich też każdej chwili usunąć.

Zresztą obowiązują co do składu i toku urzędowania Sądów pokoju przepisy obowiązujące dla Sądów gminnych.

Sędzia państwowy, ustanowiony jako sędzia pokoju, wydaje wyroki bez współudziału ławników.

§ 2.

Komendant obwodu może za zezwoleniem Jenerał-Gubernatora zarządzić w obrębie obwodu zmiany co do siedzib i okręgów Sądu pokoju; zarządzenia takie będą ogłoszone w dzienniku urzędowym.

b) Sądy obwodowe.

§ 3.

Wskutek środków prawnych przeciw rozstrzygnięciom Sądów pokoju orzeka Sąd Komendy obwodowej (Sąd obwodowy) w komplecie trzech sędziów, wliczając w to przewodniczącego.

Przewodniczy powołany przez Jenerał-Gubernatora państwowy sędzia cywilny lub jego zastępca. Jako wotantów powołuje Komendant obwodu, zależnie od stosunków miejscowych, państwowych sędziów cywilnych, przydzielonych do Komendy obwodowej lub sędziów pokoju.

Sędzia pokoju, który w I. instancyi był czynny jako sędzia w pewnej sprawie, nie może brać udziału w rozpatrywaniu tej samej sprawy w II. instancyi.

§ 4.

Sąd obwodowy i jego przewodniczący (§ 3 ustęp 2) spełniają wszelkie czynności sędziowskie i administracyjne, które według ustaw krajowych były przekazane zjazdowi sędziów pokoju lub przewodniczącemu tegoż, a nie zostały zastrzeżone innej władzy.

Przewodniczący sprawuje w szczególności bezpośredni nadzór służbowy nad Sądami pokoju. Może on zamiast miejscowo właściwego delegować aż do odwołania inny Sąd pokoju do rozpatrywania pewnej sprawy lub do prowadzenia sprawy opiekuńczej i powołać innego sędziego pokoju do przewodnictwa w radzie familijnej.

Artykuł III.

Sądownictwo wyższe.

a) Trybunały.

§ 5.

Do wykonywania sądownictwa w sprawach, które nie są przekazane Sądom pokoju, ustanawia się w myśl artykułu I. Trybunały:

w Kielcach dla obwodów: buskiego, jędrzejowskiego, kieleckiego, miechowskiego, olkuskiego, pińczowskiego i włoszczowskiego:

w Lublinie dla obwodów: biłgorajskiego, chełmskiego, hrubieszowskiego, janowskiego, krasnostawskiego, lubartowskiego, lubelskiego, puławskiego, tomaszowskiego, i zamojskiego;

w Piotrkowie dla obwodów: dąbrowskiego, nowo-radomskiego i piotrkowskiego;

w Radomiu dla obwodów: konieckiego, kozienic-

kiego, opatowskiego, opoczniańskiego, radomskiego, sandomierskiego i wierzbnickiego.

Jeneraɫ-Gubernatorstwo może w drodze rozporządzenia zmienić okręgi Trybunałów. Granice tych okręgów nie mogą przecinać granic obwodów.

§ 6.

Trybunał orzeka w komplecie trzech sędziów, wliczając w to przewodniczącego.

Przewodniczy powołany przez Jeneraɫ-Gubernatora cywilny sędzia państwowy lub jego zastępca. Innych członków Trybunału mianuje Jeneraɫ-Gubernator.

Przepisy, dotyczące załatwiania pewnych spraw przez sędziego jednostkowego, pozostają w mocy.

Trybunał spełnia dla obwodu, w którym ma swą siedzibę, funkcyę Sądu obwodowego (3, ustęp 1, § 4).

b) Sąd apelacyjny Jeneraɫ-Gubernatorstwa.

§ 7.

Wskutek środków prawnych przeciw rozstrzygnięciom Trybunałów orzeka Sąd apelacyjny Jeneraɫ-Gubernatorstwa w komplecie trzech sędziów, wliczając w to przewodniczącego.

Przewodniczy powołany przez Naczelną Komendę armii cywilny sędzia państwowy lub jego zastępca. Innych członków Sądu apelacyjnego mianuje Jeneraɫ-Gubernator.

Artykuł IV.

Prawo nadzoru.

§ 8.

Jeneraɫ-Gubernator może powołać na członków Trybunałów i Sądu apelacyjnego Jeneraɫ-Gubernatorstwa także obeznanych z prawem obywateli c. i k. obszaru okupowanego i może ich każdej chwili złożyć z tego urzędu.

Osoby te, zarówno jak obywatele c. i k. obszaru okupowanego, powołani na sędziów pokoju lub ławników (§ 1, ust. 3), składają przy objęciu urzędowania przyrzeczenie, że będą wiernie wykonywać swoje obowiązki i rozstrzygać według prawa, ustaw i sumienia.

Przyrzeczenie odbiera od sędziów pokoju i ławników Komendant Obwodu lub jego zastępca, od członków Trybunałów lub Sądu apelacyjnego Jeneraɫ-Gubernator lub jego zastępca.

§ 9.

Przewodniczący Sądów obwodowych, Trybunałów i Sądu apelacyjnego winni wstrzymać każdy wyrok, zapadły pod ich przewodnictwem, jeżeli jest sprzeczny z prawem i ustawą i przedłożyć go wraz z proponowanym przez siebie wyrokiem w ciągu dwudziestu czterech godzin właściwemu komendantowi.

Właściwym komendantem jest dla Sądu Obwodowego i Trybunału ten Komendant Obwodu, na którego okręg urzędowy sprawa się rozciąga, dla Sądu apelacyjnego zaś Jeneraɫ-Gubernator.

Komendant Obwodu względnie Jeneraɫ-Gubernator winien w ciągu ośmiu dni zatwierdzić albo wyrok wstrzymany, albo wyrok proponowany przez przewodniczącego; decyzya ta będzie następnie wydana z mocą obowiązującą każdego innego wyroku, wydanego przez ten sam sąd.

§ 10.

Nadzór służbowy nad całem sądownictwem sprawuje Jeneraɫ-Gubernator. Może on wstrzymać każdy prawomocny wyrok, zarządzić powzięcie ponownej uchwały i przekazać je innym organom sędziowskim.

Jeneraɫ-Gubernator, a co do Sądów pokoju także przewodniczący Sądu Obwodowego (§ 4, ust. 2,) mogą przynaglać załatwienie spraw urzędowych grzywnami do stu koron. Nałożenie grzywny musi być poprzednio zagrożone.

Artykuł V.

Pomoc prawna.

§ 11.

Sądy i inne władze winny sobie udzielać wzajemnie pomocy prawnej.

Z zastrzeżeniem wzajemności należy udzielać pomocy prawnej także sądom i innym władzom w Monarchii austryacko-węgierskiej, w Rzeszy niemieckiej i w niemieckim obszarze okupowanym.

Korespondencya bezpośrednia ze sądami i władzami zagranicznemi (ustęp 2) dozwolona jest w bieżących sprawach administracyjnych i sądowych o tyle, o ile to jest potrzebne do szybszego rozstrzygnięcia sprawy. Sądy pokoju winny jednak i w tych wypadkach przedkładać Sądowi Obwodowemu swoje pisma, zwrócone do władz poza obszarem okupowanym.

§ 12.

Wyroki sądów w Monarchii austryacko-węgierskiej, w Rzeszy niemieckiej i w niemieckim obszarze okupowanym, oraz ugody, zawarte wobec tych sądów, winny być we wszystkich sprawach cywilnych wykonane pod tymi warunkami i w tych granicach, które obowiązują

ogólnie w odnośnem państwie dla wykonania zagranicznych wyroków cywilnych.

O dopuszczalności wykonania należy rozstrzygać w myśl artykułów 1274 do 1281 ustawy o postępowaniu cywilnem. Przed rozstrzygnięciem można dopuścić zabezpieczenie powództwa w myśl artykułu 590 i nast. ustawy o postępowaniu cywilnem. Artykuł 1276 ustawy o postępowaniu cywilnem uchyla się z tem ograniczeniem, że musi być przedłożony nakaz wykonania lub poświadczenie sądu zagranicznego, że wyrok lub ugoda jest wykonalna. Wykonania może żądać wierzyciel wprost lub za pośrednictwem sądu zagranicznego.

Artykuł VI.

Przepisy ogólne i postępowanie.

§ 13.

Skarga kasacyjna jest w sprawach cywilnych niedopuszczalna; w sprawach karnych dopuszczalna jest tylko przeciw wyrokom Sądów pokoju określonym w artykule 124 ustawy o postępowaniu karnem. O wniosku co do rewizyi lub kasacyi wyroku według artykułów 187, 794, 795 ustawy o postępowaniu cywilnem, oraz co do wznowienia postępowania według artykułu 180 i 934 ustawy o postępowaniu karnem rozstrzyga ostatecznie Sąd apelacyjny Jenerał-Gubernatorstwa.

Istniejący porządek instancyi w sprawach opiekuńczych (artykuły 1663, 1664, 1670 ustawy o postępowaniu cywilnem) i w sprawach hipotecznych pozostaje bez zmiany. Komplet dla załatwienia spraw hipotecznych należy składać według odnośnych przepisów. O ile to nie jest wskazanem, może Jenerał-Gubernator wydać odmienne zarządzenia.

§ 14.

W sprawach karnych prowadzi oskarżenie publiczne przed Sądami Obwodowymi, Trybunałami i Sądem apelacyjnym Jenerał-Gubernatorstwa urzędnik sądowy.

Jeżeli według ustaw krajowych w przewodzie sprawy cywilnej ma brać udział prokurator, a sąd uzna takie zastępstwo według stanu sprawy za potrzebne, należy ustanowić kuratora, który ma spełniać obowiązki prokuratora.

§ 15.

Obwieszczenie, które według dotychczasowych przepisów miały być zamieszczone w Dzienniku urzędowym byłego gubernatorstwa lub w Wiadomościach senackich mają być umieszczone w Dzienniku rozporządzeń Jenerał-Gubernatorstwa dla austryacko-węgierskiego obszaru okupowanego w Polsce. Nadto może sąd zarządzić obwieszczenie w innych dziennikach i w inny sposób.

Postępowanie edyktalne nie może być wdrożone lub dalej prowadzone, jeżeli jest widocznem, że jeden z interesowanych nie może się o tem dowiedzieć i jeżeli mu przez to grozi niepowetowana szkoda. Natomiast można zezwolić na zabezpieczenie powództwa w myśl artykułów 590 i nast. ustawy o postępowaniu cywilnem.

§ 16.

§ 4 rozporządzenia Naczelnego Wodza armii z 15. września 1915, Nr. 38 dz. rozp., ma opiewać:

„Dochodzenie prowadzi Sąd pokoju. W wypadkach § 1 rostrzyga Sąd pokoju sam, jeżeli nie ma być według § 3 orzeczona utrata uprawnienia przemysłowego, zamknięcie lokalu przedsiębiorstwa lub wykluczenie od zwiedzania targów. We wszystkich innych wypadkach ma być sprawa po ustaleniu jej stanu przedłożona do rozstrzygnięcia Trybunałowi. Komendant obwodu może dla okręgów kilku Sądów pokoju przekazać badanie i karanie jednemu sędziemu pokoju. W postępowaniu sądowem ma być przesłuchany przynajmniej jeden rzeczoznawca.“

§ 17.

Postanowienia wyjątkowe, zwrócone wyłącznie przeciw obywatelom Monarchii austryacko-węgierskiej lub sprzymierzonego z nią mocarstwa, są uchylone.

Artykuł VII.

Postanowienia końcowe i przejściowe.

Niniejsze rozporządzenie weszło w życie z dniem 1. czerwca 1916.

Sprawy, które według przepisów tego rozporządzenia nie należałyby do sądu, w którym się toczą, wtedy tylko należy odstąpić, jeżeli do dnia 20. maja 1916 ustna rozprawa się jeszcze nie odbyła, ani też nie została wyznaczona; w innych wypadkach zaś winien sąd, który sprawą się zajmował, przeprowadzić postępowanie do końca. Toczące się sprawy opiekuńcze prowadzić ma nadal sąd, który dotychczas był właściwym.

Dodatek

Kurs rubla.

Kurs rubla papierowego i srebrnego ustanowiony został aż do odwołania na 2 kor. 50 h.

Cena soli.

Cenę soli jadalnej tak austryackiego jak i niemieckiego pochodzenia w drobnej sprzedaży ustanawia się od 1. lipca 1916 za 1 funt polski 5 kop.=12 hal. za 1 kg. 12 kop.=30 h. Cena ta pod żadnym warunkiem nie może być przekroczoną.

C. i k. Komendant obwodu:

Karol Broudre, Podpułkownik m. p.

UWAGA: Omyłka druku. Strona 7 rozdział 235 ustęp. 3. winien opiewać: Przekroczenia ogłoszone w dzienniku urzędowym część I. z lipca 1915 Punkt 16. i część IV. z października 1915 Punkt 90 w sprawie przepisów drogowych. Następnie w ustępie 5. zamiast 1915 - ma być 1916; w końcu w ustępie 7. ma być zamiast Punkt 169, Punkt 161.